

60. møde

Onsdag den 24. april 2002 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til ministrene:

(Spørgetiden).

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 93:

Forslag til folketingsbeslutning om udkast til rammeafgørelse om den europæiske arrestordre m.v.

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(FremSAT 10/4 2002).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 199:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension og andre love. (Præciseringer vedrørende førtidspensionsreformen, herunder udfyldende bestemmelser om den supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister).

Af socialministeren (Henriette Kjær).

(FremSAT 17/4 2002).

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Svend Auken):

Fra medlemmer af Folketinget Elisabeth Arnold og Søren Søndergaard, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at de fra og med den 27. april 2002 atter kan give møde i Tinget.

Morten Østergaards og Pernille Falcons hverv som midlertidige medlemmer af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Integrationsministeren (Bertel Haarder) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse. (Lovforslag nr. L 203).

Medlemmer af Folketinget Ole Vagn Christensen (S), Lissa Mathiasen (S), Frode Sørensen (S),

Jan Trøjborg (S) og Marianne Jelved (RV) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber, lov om anpartsselskaber, lov om værdipapirhandel m.v. og skattekontrolloven. (Udvidelse af selskabsregister med ejeroplysninger). (Lovforslag nr. L 196).

Videnskabsministeren (Helge Sander) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig:

IT- og telepolitisk redegørelse og handlingsplan 2002.

(Redegørelse nr. R 5).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Medlemmer af Folketinget Søren Søndergaard (EL) og Holger K. Nielsen (SF) har meddelt mig, at de ønsker at tage forespørgsel nr. F 38 til udenrigsministeren, anmeldt den 2. april 2002, tilbage. Den lød således:

»Hvad kan ministeren oplyse om,

- hvor meget Danmark lovede i genopbygningshjælp til Jugoslavien på donorkonferencen den 29. juni 2001,
- hvor stort et beløb der rent faktisk er udbetalt,
- hvor meget der er planlagt til udbetaling i perioden frem til 2004, samt
- de mulige konsekvenser af, at donorlande ikke lever op til deres løfter?«

Forespørgslen er hermed bortfaldet.

Jeg skal meddele, at de som nr. 7 og 8 opførte spørgsmål, spm. nr. S 1710 og S 1816, der er stillet til økonomi- og erhvervsministeren af henholdsvis hr. Arne Toft og hr. Jesper Langballe, med spørgernes indforståelse udsættes til næste spørgetid, og at det af fru Margrete Auken som nr. 9 på dagsordenen opførte spørgsmål til udenrigsministeren, spm. nr. S 1837, efter ønske fra spørgeren udgår til skriftlig besvarelse.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetiden

Spm. nr. S 1831

1) Til statsministeren af:

Villy Søvndal (SF):

»Vil statsministeren redegøre for, hvilke internationale organisationer regeringen fæster lid til i spørgsmål om vurderinger af krænkelse af menneskerettigheder og krigsforbrydelser, og finder statsministeren i almindelighed, at uafhængige organisationer er mere eller mindre troværdige i påpegningen af menneskerettighedsproblemer og forbrydelser mod menneskeheden, herunder krigsforbrydelser, i sammenligning med f.eks. statslige vurderinger?«

Villy Søvndal (SF):

Fra SF's side har vi forfulgt, hvad der egentlig er sket i flygtningelejrene i de besatte områder siden den israelske hærs invasion. Vi har gjort det, fordi vi synes, det er vigtigt at få kendskab til, hvad der faktisk foregik.

For 2 uger siden på samme tidspunkt stillede jeg et spørgsmål til statsministeren. Statsministeren husker det sikkert, for statsministeren blev stærkt ophidset over nogle – syntes han – grundløse beskyldninger fra min side. Jeg vil lige referere, hvad statsministeren sagde for 14 dage siden. Han sagde:

»Det er hr. Villy Søvndal, der har brugt udtrykket massakre og påstået fuldstændig uden grundlag, at der skulle finde massakrer sted.«

Det får mig så til at spørge: Når nu så mange humanitære organisationer melder ud, som tilfældet var allerede på det tidspunkt, hvordan skal man så hente oplysninger om, hvad der faktisk er foregået? Derfor det første spørgsmål.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det første spørgsmål fra hr. Villy Søvndal går på, hvilke internationale organisationer regeringen fæster lid til, når der skal foretages vurderinger af krænkelse af menneskerettigheder og krigsforbrydelser.

Der vil jeg svare hr. Villy Søvndal, at det ifølge sagens natur ikke lader sig gøre at give et klart og entydigt svar på det, og jeg er ikke ind-

stillet på at give karakterer til forskellige internationale organisationer.

Det, regeringen gør i sådanne situationer, er at foretage en helhedsbedømmelse i hvert enkelt tilfælde, og det har regeringen også gjort i denne sag.

Villy Søvndal (SF):

Det undrer mig, at regeringen ikke for 14 dage siden i højere grad var i stand til at forstå, hvad det var, der skete, bl.a. fordi den israelske hær jo selv sagde, at tallet af døde i Jeninflygtningelejren ikke var hundrede, men hundreder, og bl.a. fordi Human Rights Watch, som er et anerkendt institut for menneskerettigheder, gjorde opmærksom på, at der havde fundet voldsomme krænkelse af menneskerettigheder sted. Det samme gjorde Amnesty International.

Nu er vi så et sted, hvor FN jo som bekendt er gået ind, og derfor forstår jeg egentlig ikke, at statsministeren er så tøvende. Jeg synes ikke, det ligner statsministeren at være så tøvende i sine svar. Regeringen må da beslutte sig for, hvem det er, man skal læne sit hoved til, når det skal vurderes, om der er foregået ting, som ikke er acceptable. Ellers er regeringen jo fuldstændig handlingslammet i den her type af internationale spørgsmål.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Allerførst vil jeg sige til hr. Villy Søvndal, at jeg aldeles ikke er tøvende, men hr. Villy Søvndal kan jo finde svar på sine spørgsmål bare ved at læse aviserne.

I den aktuelle situation var det udtalelser fra FN's særlige udsending, Terje Rød-Larsen, den 18. april, som fik den danske regering til at fremsætte ønske om, at der blev iværksat en international undersøgelse i FN-regi af, hvad der rent faktisk er foregået i den pågældende lejr.

Kl. 13.05

Villy Søvndal (SF):

Der pågår jo en debat lige præcis i de her timer, hvilket statsministeren formentlig også er bekendt med, nemlig om, hvem der skal deltage i sådan en undersøgelse, og der vil jeg så spørge statsministeren: Finder statsministeren det acceptabelt, at den anklagede part – i det her tilfælde Israel – i den grad blander sig i, hvem der skal foretage en sådan undersøgelse, at man laver en negativliste med tre navne på og siger: »Dem vil vi slet ikke se?« Det gælder bl.a. danskeren Peter Hansen, der er leder af flygtninge-

arbejdet i Palæstina, og FN's flygtningehøjkommissær, Mary Robinson, som man også siger er uønsket.

Jeg spørger, fordi den danske regering jo tidligere har erklæret meget skarpt – bl.a. i debatten om Det Danske Center for Menneskerettigheder – at menneskerettighedsorganisationer skal være statsligt uafhængige. Det forstod jeg var en afgørende pointe for regeringen.

Er det ikke vigtigt, at statsmagten, den anklagede, ikke blander sig i, hvem der skal forestå en sådan undersøgelse ud fra almindelige retsprincipper for et retssamfund? Er det ikke også statsministerens opfattelse?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er klart, at en FN-undersøgelse til syvende og sidst skal foretages af de repræsentanter, som FN's generalsekretær mener skal udpeges til at foretage en sådan undersøgelse – det skal der ikke herske nogen tvivl om – men det er også klart, at det for alle vil være en fordel, om alle parter opfatter en sådan undersøgelse som upartisk.

Men jeg vil gerne slå fast, at naturligvis må det til syvende og sidst være FN's generalsekretær, der bestemmer, hvem der skal foretage undersøgelsen på FN's vegne.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om statsministeren, når vi ser på forhistorien til den her sag, ikke i dag vil erkende, at det var en alvorlig fejlbedømmelse af situationen, statsministeren foretog, da han i spørgetiden den 17. april sagde, at han fandt, at der på det foreliggende grundlag ikke var behov for at tage særlige initiativer til en undersøgelse.

Det var på et tidspunkt, hvor der lå meldinger fra Human Rights Watch og Amnesty International – ganske klare meldinger. Statsministeren blev jo så klogere dagen efter, men jeg synes, det er et meget alvorligt problem, at statsministeren så fundamentalt fejlbedømte situationen den 17. april.

Villy Søvndal (SF):

En væsentlig del af diskussionen drejer sig jo om overhovedet at nå frem til Jenin.

Ifølge Ritzau i morges kl. 8.29 bliver den israelske FN-ambassadør spurgt: Hvis nu FN ikke bøjer sig for israelernes ønske om, hvem der ikke må deltage i sådan en undersøgelse, får FN

så overhovedet lov til at nå frem til Jeninflygtningelejren, og på det spørgsmål svarer den israelske FN-ambassadør nej.

Jeg vil godt spørge: Er det overhovedet acceptabelt, og deltager den danske regering i det pres? Den anklagede part kan da ikke selv få lov til at fastsætte de regler, der skal gælde for en undersøgelse, hverken i forhold til, om folk når frem til det sted, hvor undersøgelsen skal finde sted, eller i forhold til, hvilke personer der skal udpeges. Er det ikke en underlig form for retstilstand, at den anklagede part kan diktere såvel betingelser som personsammensætning?

Der synes jeg ikke, at statsministeren bør udtale sig forstående, men skarpt i forhold til retssamfundets regler for, hvordan undersøgelser laves.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Den undersøgelse, der nu skal finde sted, foretages jo af en såkaldt fact-finding mission, som etableres i henhold til en sikkerhedsrådsresolution, og jeg vil gerne gentage, at naturligvis må det være sådan, at sammensætningen af undersøgelseskommissionen såvel som betingelserne for dens arbejde selvfølgelig til syvende og sidst besluttet af FN's generalsekretær – det ligger i, at det er en FN-ledet undersøgelse – og det er naturligvis ikke acceptabelt, hvis nogen part lægger hindringer i vejen for, at en undersøgelse kan finde sted.

Lad mig så sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg aldeles ikke har foretaget nogen alvorlig fejlbedømmelse. Jeg vil til gengæld ikke være med til at dømme nogen på forhånd, og jeg vil gerne sige, at det ligger der jo heller ikke i dette, at der nu iværksættes en undersøgelse. Det er jo netop en undersøgelse, der skal iværksættes på et upartisk grundlag for at finde ud af, hvad der er sandt, og hvad der ikke er sandt.

Kl. 13.10

Det, der var grunden til, at regeringen traf beslutning om at foreslå en international undersøgelse, var, at FN's særlige udsending, Terje Rød-Larsen, udtalte sig efter at have fået adgang til Jeninlejren.

Jeg vil gerne sige både til hr. Villy Søvndal og hr. Keld Albrechtsen, at med al respekt for de to medlemmer af Folketinget baserer regeringen altså i højere grad sin udenrigspolitiske bedømmelse på udtalelser af FN's særlige udsending, Terje Rød-Larsen, end på udsagn fra hr. Keld Albrechtsen og hr. Villy Søvndal.

Keld Albrechtsen (EL):

Vi bad ikke statsministeren om at dømme på forhånd. Tværtimod bad vi statsministeren om at støtte en uvildig undersøgelse. Vi bad heller ikke statsministeren om at lægge til grund, hvad hr. Villy Søvndal og jeg sagde, men hvad f.eks. Amnesty International sagde, og hvad den israelske regering selv havde oplyst: at der var slået folk ihjel. Det bad vi statsministeren lægge til grund for kravet om en undersøgelse.

Det er derfor, jeg må konstatere i dag – og så kan statsministeren jo blive vældig opbragt, og statsministeren har en lille smule tendens til at blive lidt påståelig, hvis han har begået en fejl og efterfølgende bliver gjort opmærksom på det – og altså fastholde, at det faktisk *var* en fejlbedømmelse af situationen, som statsministeren fremlagde for Folketinget den 17. april. Og jeg vil så spørge statsministeren, om ikke godt der kan være grund til at diskutere det en lille smule.

Jeg har anerkendt, at statsministeren skiftede opfattelse dagen efter – det er ikke det – men det er jo alligevel af betydning, at en dansk statsminister så fundamentalt kan fejlbedømme en international situation.

Villy Søvndal (SF):

Synes statsministeren i virkeligheden ikke, det helt underlige i den her sag er følgende problemstilling: Israel siger, at de bliver beskyldt for nogle ting i den offentlige debat, som ikke har noget på sig – det er et ofte hørt udsagn fra den israelske regering i øjeblikket – og den eneste måde, man kan blive renset på, hvis man bliver beskyldt for noget, man ikke har gjort, er vel ved at gennemføre en undersøgelse, som så kan be- eller afkræfte, om det er rigtigt, hvad der påstås af stribevis af internationalt uafhængige killder: Human Rights Watch, Amnesty International, FN, UNWRA ved den danske leder af UNRWA, Peter Hansen, med sine skarpe udtalelser.

Undrer det ikke statsministeren oprigtigt, at man ikke i en situation, hvor den israelske regering og hær siger, at de bliver beskyldt for nogle ting, de ikke har gjort, da ikke med kyshånd tager imod tilbuddet og siger: Lad os dog få os renset, lad os få den undersøgelse?

Jeg hører nemlig stadig væk begrænsninger i dag, også i retning af at den israelske regering kun vil give adgang til undersøgelser i Jeninlejren og ikke andre steder. Er det ikke et helt un-

derligt, bagvendt ræsonnement ifølge statsministerens opfattelse?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

For det første må jeg endnu en gang kraftigt over for hr. Keld Albrechtsen afvise, at jeg skulle have begået nogen fejl eller foretaget nogen fejlbedømmelse.

Da regeringen modtog rapporter fra FN's særlige udsending, Terje Rød-Larsen – og det gjorde vi den 18. april – reagerede regeringen prompte med et ønske om, at der blev iværksat en international undersøgelse. Det er den måde, man arbejder på; det er den seriøse måde at arbejde på.

Til hr. Villy Søvndal: Jeg er enig med hr. Villy Søvndal i, at den israelske regering burde være interesseret i, at der netop på et upartisk grundlag finder en undersøgelse sted, som kan være med til at aflive eventuelle falske myter om, hvad der måtte være foregået i Jeninlejren. Det er også grunden til, at den danske regering har fremsat et ønske om, at en sådan international undersøgelse kan finde sted.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1832

2) Til statsministeren af:

Villy Søvndal (SF):

»Vil statsministeren, der i Folketingssalen har medgivet, at krigsforbrydelser principielt skal retsforfølges, og da udenrigsministeren i Morgenavisen Jyllands-Posten den 19. april 2002 har forlangt en undersøgelse af, hvad der er sket i flygtningelejren Jenin, i forlængelse af dette redegøre for, om det er udtryk for, at regeringen ønsker en efterforskning af eventuelle overtrædelser af menneskerettighederne og forbrydelser mod menneskeheden, herunder krigsforbrydelser, med henblik på at placere et ansvar?«

Villy Søvndal (SF):

Det er klart, at det her rykker frem, så vidt jeg kan se, i to faser. Nu forstår jeg, at også den danske regering – og det er jeg glad for – står bag ønsket om, at der skal foretages en undersøgelse, og jeg synes ikke, der er nogen grund til at hænge sig i fortiden; det er fint, at det nu endelig er blevet den danske regerings holdning.

Vi kan jo i dag ikke fuldt ud vide, hvad der er sket, bl.a. fordi områderne var lukkede, mens

det skete – fuldstændig hermetisk lukkede for offentligheden. Men der synes at være dræbt – efter alle de uafhængige beskrivelser, vi har – et ganske omfattende antal mennesker, der ikke kan betegnes som havende andel i terroren: gamle, børn, fuldstændig uskyldige, der i dag ligger under murbrokkerne af sammenstyrtede huse.

Kl. 13.15

Hvis det billede bekræftes, vil den danske regering så være med til at presse på, for at de skyldige – både politisk og militært skyldige – bliver bragt for en domstol?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det spørgsmål, hr. Villy Søvndal stiller nu her i Folketingssalen, er et lidt andet end det, han har stillet skriftligt. Men jeg skal gerne svare på det, for det kan jeg gøre ved at gentage, hvad jeg sagde, allerede sidste gang vi havde spørgetid, nemlig at det naturligvis er min og regeringens opfattelse, at er der personer, som har gjort sig skyldig i krænkelser af menneskerettighederne, skal de naturligvis retsforfølges efter de regler, der gælder om det. Det siger sig selv.

Villy Søvndal (SF):

Jeg synes nu ellers, det var en ret præcis gengivelse af spørgsmålet, nemlig hvorvidt der, hvis det kan bekræftes, at der er begået krigsforbrydelser, så også skal placeres et ansvar. Det er spørgsmål nr. 2. Jeg synes egentlig, at jeg meget regelret gengav i hvert fald ånden i spørgsmålet.

Mit tillægsspørgsmål er så: Synes statsministeren i den sammenhæng, at det er rimeligt, at man vil have begrænsninger fra israelsk side? Jeg ser to begrænsninger. Den ene er, at Israel kun vil være med til, at Jeninlejren undersøges. Synes statsministeren ikke, at alle de steder, hvor der er den type af påstande, skal undersøges? Og vil statsministeren og regeringen være med til at lægge pres på Israel for at sikre, at alle de andre områder, Ramallah, Bethlehem osv., også bliver undersøgt i den her sammenhæng? Det synes jeg selv er helt afgørende.

Statsministeren har så lagt meget vægt på nordmanden Terje Rød-Larsen som kilden, der fik regeringen til at ændre kurs. Der vil jeg så bare spørge: Synes statsministeren, det er rimeligt, at Sharonregeringen udelukker netop den mand, statsministeren lægger så stor vægt på som sandhedskilde, som en, der må deltage i missionen, der skal redegøre for begivenheds-

forløbet? Finder statsministeren det tilfredsstillende?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil sige til hr. Villy Søvndal, at jeg har fuld tillid til, at FN's generalsekretær står fast på at få gennemført en undersøgelse på et uvildigt og upartisk grundlag og sikrer, at de betingelser, der skal opfyldes for at kunne opnå det, bliver opfyldt. Det har jeg fuld tillid til.

Så spørger hr. Villy Søvndal, om det er rimeligt, at israelerne så at sige nedlægger veto mod bestemte personer i en sådan undersøgelseskommission. Dertil vil jeg bare svare, som jeg sagde før, at til syvende og sidst må det selvfølgelig være FN's generalsekretær, der beslutter, hvordan en sådan undersøgelsesdelegation skal sammensættes. Og sådan opfatter jeg også det, der er sket: at det er FN's generalsekretær, der har truffet den beslutning, og jeg synes ikke, der er nogen grund til at tvivle på, at FN's generalsekretær har truffet en beslutning, som sikrer, at der kan gennemføres en undersøgelse på et uvildigt og upartisk grundlag.

Villy Søvndal (SF):

Jeg takker for svaret og håber så, at den danske regering vil fortsætte det pres, som jeg synes er afgørende, uanset sym- eller antipatier; det er jo ikke det, den her sag drejer sig om. Det har heldigvis heller ikke været diskussionen i dag, hvor jeg synes, statsministeren i langt højere grad har bevæget sig ind i materien i stedet for at lave motivundersøgelser og sådan noget. Det synes jeg er meget bedre for debatten, så det vil jeg rose statsministeren for og også for, at regeringen – ganske vist på et meget sent tidspunkt – nu endelig deltager i de fælles bestræbelser på at få et begivenhedsforløb belyst med mulighed for at få placeret et ansvar og også mulighed for, at de skyldige dømmes.

Det er min opfattelse, at uanset sym- eller antipatier kan vi i det her årtusinde ikke leve med, at nogen, der har begået forbrydelser, får lov at gemme sig bag nationalstatens grænser.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes nu stadig væk, at statsministeren i besvarelsen har en noget passiv holdning til, hvordan vi kan sikre, at undersøgelsen bliver gennemført, så der ikke bagefter kan rejses nogen som helst tvivl om uvildigheden.

Jeg har forstået, at udenrigsministeren mener, at hvis det er palæstinensere, der har stået bag

f.eks. likvideringen af den israelske turistminister, skal de skyldige bringes for en international straffedomstol. Det kan der jo være meget ræson i. Men så må det jo betyde, at Israel skal forpligtes til at anerkende det samme krav, at hvis der er israelske ledere, der har begået krigsforbrydelser, skal de naturligvis stilles for en straffedomstol.

Kl. 13.20

Jeg vil godt spørge statsministeren, om regeringen vil stille det krav som betingelse til begge parter, at mennesker, der har begået krigsforbrydelser, skal stilles for en international straffedomstol, og at det selvfølgelig må være et vilkår, når undersøgelsen iværksættes, at det så også bagefter kan gennemføres, hvis der i givet fald foreligger bevismateriale.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Må jeg først sige til hr. Keld Albrechtsen, at hr. Keld Albrechtsen jo er meget længere henne ad vejen end den undersøgelseskommission, der nu er etableret, er.

Det, der er tale om, er, at der nu bliver etableret en kommission eller en delegation, som skal undersøge, hvad der rent faktisk er foregået, finde facts; det er derfor, det hedder en fact-finding mission. Det er det, der ligger i FN's sikkerhedsrådsresolution. Når vi så har set den rapport, er der grundlag for at tage stilling til, hvad det videre forløb skal være.

Må jeg så sige til hr. Villy Søvndal, at jeg grundlæggende tror, vi er enige om, at menneskerettigheder kan man ikke bare gøre til et nationalt anliggende. Man kan ikke bare beskytte sig bag grænser, når det gælder overholdelse af menneskerettigheder. Og jeg vil gerne gentage, at det naturligvis er min og regeringens opfattelse, at er der mennesker, er der personer, der gør sig skyldige i krigsforbrydelser eller overtrædelse af menneskerettigheder, skal de naturligvis retsforfølges efter de regler, der gælder om det, uanset hvor det er.

Villy Søvndal (SF):

Tak igen for svaret og for enigheden, som jo så også må betyde, at Danmark konsekvent stiller sig på FN's side, når det bliver forsøgt at stille hindringer op i forhold til undersøgelsen.

Jeg har et tillægsspørgsmål. Store dele af infrastrukturen i Palæstina er fuldstændig smadret. Jeg så, at der på Politikens forside i dag er en historie om, at mennesker er begyndt at sulte. Er den danske regering også ekstremt opmærksom

på den humanitære katastrofe, der kan følge i kølvandet på det, der er sket nu, hvor helt uskyldige mennesker risikerer at dø på grund af et fuldstændigt sammenbrud af social og økonomisk art, og er regeringen indstillet på at presse på også i international sammenhæng for at få hjælp frem?

I den sammenhæng er ganske mange af de installationer, EU har finansieret, ødelagt af den israelske hær. Er statsministeren også indstillet på, at der bliver et erstatningsansvar, hvor de, der har ødelagt de ting, som EU har finansieret, skal betale dem som en del af den sag, der nu kommer?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt bede statsministeren svare helt præcist på det spørgsmål, jeg stiller, for når den danske regering – sådan har jeg forstået udenrigsministeren – forlanger, at den palæstinensiske side skal acceptere, at eventuelt mistænkte stilles for en international straffedomstol, hvis de kan tiltales for krigsforbrydelser, så må det også være sådan, at man må forlange, at den israelske regering skal forpligte sig til at udlevere til retsforfølgning, hvis den her undersøgelse viser, at der er grundlag for det.

Jeg har ikke draget nogen konklusioner på forhånd, men hvis der er grundlag for at rejse tiltale ved en international straffedomstol, må også Israel stilles over for dette krav. Og det er det, jeg spørger statsministeren om: Vil den danske regering stille det samme krav til Israel, som man stiller til palæstinenserne, eller er det i realiteten sådan, at der er en forskelsbehandling?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil blot sige til hr. Villy Søvndal, at regeringen naturligvis er opmærksom på den meget alvorlige humanitære situation i Mellemøsten, og regeringen må naturligvis insistere på, at der kan udføres en humanitær hjælpeindsats, uden at unødvendige hindringer bliver lagt i vejen for det.

Til hr. Keld Albrechtsen: Hr. Keld Albrechtsen har utrolig travlt med hele tiden at dømme og fordømme, inden der er noget grundlag for det; og jeg må altså sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg ikke er indstillet på at svare på: Hvad nu, hvis og hvis og hvis? Det, der er situationen, er, at der nu bliver etableret sådan en delegation, der skal finde ud af, hvad der rent faktisk er foregået, og når den rapport foreligger, er

der grundlag for at tage stilling til, hvad der så videre skal ske.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 13.25

Spm. nr. S 1833

3) Til statsministeren af:

Mette Frederiksen (S):

»Vil statsministeren redegøre for, om det er regeringens hensigt, at ministre, der rejser ud som officielle repræsentanter for Danmark, også skal give udtryk for dansk politik?«

Skriftlig begrundelse

Af Politiken den 15. april 2002 fremgår det, at fødevareministeren ikke anser det som sin opgave at snakke om demokrati eller om de krænkelse af menneskerettigheder, som stadig finder sted i Kina.

Mette Frederiksen (S):

For nylig drog en delegation fra dansk erhvervsliv til Kina med det formål at fremme samhandelen mellem dansk og kinesisk erhvervsliv. I spidsen for erhvervsfremstødet var fødevareminister Mariann Fischer Boel.

I forbindelse med en række interview, givet bl.a. til danske dagblade, har ministeren meget klart sagt, at al snak om demokrati og menneskerettigheder mener fødevareministeren ikke ligger inden for ministerens mandat, men må overlades til andre.

Jeg skal derfor spørge statsministeren, om det er regeringens hensigt, at ministre, der rejser ud som officielle repræsentanter for Danmark, også skal give udtryk for dansk politik?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Svaret giver sig selv: Selvfølgelig er det min og regeringens holdning, at ministre på officielle rejser i udlandet giver udtryk for dansk politik; det siger sig selv. Men det betyder ikke nødvendigvis, at alle ministre, der rejser til et bestemt land, skal fremføre synspunkter inden for alle politikområder. Ministre vil oftest drøfte de emner, som er relevante i forhold til deres ressource og de personer, de møder.

Mette Frederiksen (S):

Jeg skal så spørge ministeren, om der er ting, der så at sige står over andre politikområder.

Der har været, kan man sige, en bred tendens i dansk politik til, at især den katastrofale menneskerettighedssituation i Kina tidligere har påkaldt sig særlig opmærksomhed fra danske politikere i forbindelse med besøg i landet. Den danske ambassadør i Kina, Ole Poulsen, og Amnesty International, siger meget klart og tydeligt: Situationen er ikke forbedret. Menneskerettighederne og demokratiet i Kina befinder sig stadig i en kritisk tilstand.

Jeg skal derfor spørge statsministeren, om statsministeren synes, det er særlig påkrævet, at man også fra dansk side engagerer sig i spørgsmålet og påtaler over for Kina, at man kunne ønske sig en anden vej på menneskerettighedsområdet.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg er enig med fru Mette Frederiksen i, at menneskerettigheder er et vigtigt emne, og hvis situationen tilsiger det, kan ministre selvfølgelig også fremføre synspunkter, som ligger uden for deres normale ressource. Det kan være i situationer, hvor Danmark har en holdning, som vi ikke tidligere har kommunikeret til det pågældende land.

Udgangspunktet vil dog være, at en sådan holdning vil blive fremført i forbindelse med enten statsministerens eller udenrigsministerens besøg i det pågældende land.

Når det gælder Kina, er det som bekendt sådan, at Danmark bilateralt såvel som sammen med de øvrige EU-lande fører en intensiv såkaldt kritisk dialog med Kina, en kritisk dialog, hvor menneskerettighedsspørgsmål – og det gælder også situation i Tibet – er væsentlige elementer.

Kina er helt klar over, hvad vi mener på menneskerettighedsområdet, og bliver løbende mindet om det i den omfattende række af dialogmøder.

Mette Frederiksen (S):

Jeg kan forstå på statsministeren, at man fra regeringens side er enig med Socialdemokratiet i, at situationen i Kina er forfærdelig og under al kritik, når det vedrører menneskerettigheder og demokrati.

Jeg skal derfor spørge statsministeren, om statsministeren synes, det er en særlig rolle, Danmark bliver nødt til at påtage sig som kom-

mende formandskabsland for EU, at danske ministre og danske politikere som officielle repræsentanter selvfølgelig giver udtryk for den politik, som statsministeren lige har givet udtryk for, nemlig at Danmark er uenig med Kina i landets regeringsførelse, når det gælder menneskerettigheder og demokrati. Påligger der Danmark et særligt ansvar, og påligger der regeringens ministre et særligt ansvar, idet vi er kommende formandskabsland for EU?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Der finder inden for rammerne af EU en såkaldt kritisk dialog sted med Kina, og det er selvfølgelig klart, at ethvert formandskabsland dér har en særlig rolle at spille, og det vil det danske formandskab få, ligesom andre formandskaber har haft det i tidens løb.

Mette Frederiksen (S):
Jeg kan forstå på statsministerens ord, at man ikke som kommende formandsland for EU påtænker at intensivere indsatsen for bedre vilkår for verdens befolkning, når det gælder menneskerettigheder og demokrati, og skal derfor spørge statsministeren: Den nuværende udenrigsminister Per Stig Møller er tidligere, eksempelvis når det gælder Kina, fremkommet med udtalelser om, at man ikke må se passivt til eller blot bruge retorik, når det handler om overgreb på menneskerettigheder, så må der handling til. Skal jeg tage statsministerens ord som udtryk for, at den strategi nu er forladt?

Kl. 13.30

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Sådan kan fru Mette Frederiksen overhovedet ikke tolke det, jeg har sagt, og fru Mette Frederiksen forvansker også fuldstændig bevidst det, jeg rent faktisk har sagt.

Jeg har netop understreget, at der bl.a. inden for rammerne af EU finder en kritisk dialog sted med Kina. Den vil naturligvis fortsætte, også under et dansk formandskab, så derfor kan jeg fuldstændig afvise fru Mette Frederiksens påstand om, at vi ikke tager menneskerettigheder alvorligt. Tværtimod har netop denne regering jo understreget betydningen af menneskerettigheder, bl.a. ved at der i Udenrigsministeriet er etableret en særlig menneskerettighedsenhed. Derfor er fru Mette Frederiksens tolkninger helt ved siden af.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1841

4) Til statsministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

»Planlægger regeringen at øge brugerbetalingen på dagpengeområdet, f.eks. gennem øget brugerbetaling på a-kasse-bidrag?«

Skriftlig begrundelse

Af statsministerens svar på S 1601 onsdag den 10. januar 2002 fremgår det, at regeringen ikke har planer om at ændre på efterløns- eller dagpenge niveauet. Det udelukker dog ikke, at regeringen kan hæve brugerbetalingen på f.eks. egetbidrag til a-kasserne, der ifølge regeringens definition ikke er omfattet af skattestoppet. Derfor ønsker spørgeren klarlagt, hvorvidt statsministerens garanti mod at hæve dagpenge niveauet også gælder mod øget brugerbetaling.

Bjarne Laustsen (S):

Med dette spørgsmål ønsker jeg at spørge statsministeren, hvordan det ser ud med planlægningen af den kommende finanslov. Hvilke tanker har regeringen?

Vi oplever, at der daglig er forskellige definitioner af, hvordan brugerbetaling er omfattet af skattestoppet. Hvis det er et spørgsmål om frivillighed, altså at man kan melde sig fra, er det ikke omfattet, osv., og derfor går mit spørgsmål på: Hvordan ser det ud med brugerbetaling på a-kasse-bidraget i forbindelse med efterårets forhandlinger om den nye finanslov?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det kan jeg gøre meget kort: Regeringen har ingen planer om at øge brugerbetalingen på dagpengeområdet, og det gælder også for a-kassebidraget. Regeringen har heller ingen planer om at øge a-kassebidraget ud over de automatiske reguleringer, som er fastsat i loven.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg takker for svaret og for, at det ikke indgår i beregningerne. Men der er jo mange måder at gøre det op på, og nu har vi set, at der kommer brugerbetaling på efteruddannelse osv. Det hører vi ikke så meget om i valgkampen, men det har man altså taget med og sagt, at der bliver en række områder, hvor der skal indføres brugerbetaling, fordi regeringen har prioriteret anderledes.

Vi har også set – det står direkte i den nuværende finanslov – at regeringen kommer med et forslag til efteråret. Trods forsikringer om, at man ikke vil ændre dagpengeniveauet, vil man lave en særlig ordning for de 25- til 30-årige, og det er dog trods alt en beskæring i forhold til a-kasse-bidraget og den forsikringsordning, man har. Så uanset hvad regeringen siger, er det i hvert fald en forringelse.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Det smager lidt af, at da hr. Bjarne Laustsen måtte stille sig tilfreds med det første svar, jeg gav, skal der noget nyt på bordet.

Vi kommer også ind på det under hr. Jens Peter Vernerens spørgsmål, men jeg svarer gerne på det allerede her: Når det gælder dagpengeordningen for de 25-29-årige, har regeringen allerede i valgkampen signaleret – og det står også i regeringsgrundlaget – at den ungeordning, som den tidligere regering i hvert fald havde som princip, ser vi gerne udvidet til også at gælde de 25-29-årige. Det har været lagt fuldstændig åbent frem hele tiden, men ét står fast: Regeringen har ingen planer om generelle ændringer i dagpengeniveauet.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes, statsministeren svarer udenom, og det er aldeles ikke noget nyt, jeg tager fat i. Jeg har tidligere gange spurgt til forholdet, fordi regeringen jo selv har skrevet i sin finanslovaftale, at der kommer et sådant forslag om de 25-30-årige til efteråret. Jeg har også spurgt beskæftigelsesministeren tidligere, og da skulle jeg væbne mig med tålmodighed, og vi fik se, osv.

Men det var meget fremme i valgkampen, om det var til halve dagpenge, eller det var til fulde dagpenge. Jeg husker tydeligt, at statsministeren sagde, at det var til fulde dagpenge, men den ordning, der findes for de 18-25-årige, ved vi jo er til halve dagpenge, og derfor er der behov for, at vi nu får afklaret, hvad det er for et forslag, der kommer til efteråret. På den måde udhuler man jo a-kasse-systemet, og dermed får de folk, som man påtænker at lave ændringer for, også mindre for deres a-kasse-bidrag, hvor stort det end måtte være.

Jens Rohde (V):

Jeg vil godt spørge statsministeren, om han kan bekræfte, at ungeordningen, som den jo bliver kaldt, for de 18-25-årige blev indført af den tidligere regering og har været en gigantisk succes,

og at Venstre, allerede da vi offentliggjorde vores finanslovudspil i september sidste år, altså i god tid før valgkampen, lancerede, at vi ønskede at udvide den til også at gælde for de 25-30-årige.

Kl. 13.35

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Ja, jeg kan bekræfte hr. Jens Rohdes udlægning af sagen, nemlig at den såkaldte ungeordning blev indført af den tidligere socialdemokratiske ledede regering, og det skal den regering ikke høre det mindste onde ord for, tværtimod, for den har været en gigantisk succes. Det har været en så stor succes, at vi er blevet inspireret til at udvide ordningen – ikke nødvendigvis sådan, at den bliver lige nøjagtig på samme måde for de 25-29-årige, men i princippet udvide ordningen, akkurat som vi tidligere har lagt det frem og præsenteret det i valgkampen.

Men lad mig vende tilbage til det spørgsmål, som hr. Bjarne Laustsen har stillet, nemlig om regeringen planlægger at øge brugerbetalingen på dagpengeområdet, og lad mig gentage: Svaret er nej.

Bjarne Laustsen (S):

Det er jo interessante svar, man får, især hvis de ikke er særlig konkrete, og jeg ønsker altså at få sagen afklaret, og statsministeren må have en holdning til den, også fordi man har skrevet det i sit finanslovsforslag: Hvad er det for en sats, de 25-30-årige kan regne med?

Så vil jeg gerne anholde det, hr. Jens Rohde siger. Det er korrekt, at vi har lavet en aftale, men jo ikke for dem, der har en kompetencegivende uddannelse. Den var for alle andre unge mellem 18 og 25 år, og ordningen blev jo netop indført, for at man ikke skulle konkurrere med SU og de lave elevløbninger. Men lige så snart der er tale om de 25-30-årige har vi jo et andet forhold, for i den gruppe er der mange forsørgere, og så stiller sagen sig ganske anderledes.

Et yderligere spørgsmål kunne være: Respekterer man ikke længere indgåede forlig? Selvsatsen, den tredje fase af arbejdsmarkedsreformen fra 1998, har de gamle partier jo indgået forlig om, og det omfatter også de 25-30-årige.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jeg har givet et fuldstændig præcist svar på det, hr. Bjarne Laustsen har spurgt om. Hr. Bjarne Laustsen har spurgt, om regeringen ønsker at øge brugerbetalingen på dagpengeområdet, og

svaret er ét eneste ord: Nej! Det er da både klart, konkret og kontant, og hr. Bjarne Laustsen kan da ikke ønske et klarere svar. Nej er svaret.

Så må jeg sige til hr. Bjarne Laustsen, at til efteråret vil regeringen så fremlægge et forslag vedrørende de 25-29-årige, så hr. Bjarne Laustsen må altså væbne sig med tålmodighed. Men det er ikke det, hr. Bjarne Laustsen har stillet spørgsmål om. Hr. Bjarne Laustsen vil vide, om regeringen vil øge brugerbetalingen på dagpengeområdet, og jeg gentager svaret. Det er kort, det er klart, og det er konkret: Svaret er nej!

Bjarne Laustsen (S):

Svaret er så ukonkret og radikalt, som det kan blive.

Man betaler en ydelse, en forsikringspræmie, som a-kasse-kontingentet faktisk sagtens kan være, og så siger regeringen, at man vil ikke hæve det, men man forringer vilkårene. Det er da interessant at få at vide for de 25-30-årige, om man ønsker at sætte dem ned på halve dagpenge, det kommer statsministeren altså ikke uden om. Det er ret væsentligt for den store gruppe unge mennesker, der er ledige, at vide, at uanset om deres dagpengeperiode er 6 måneder eller 4 år, er bidraget i øvrigt det samme. Det var et klart svar, det takker jeg for, og hvis man kombinerer det med at afkorte dagpengeperioden, sætte den ned til 6 måneder, er det altså en kraftig forringelse. Det må statsministeren give mig ret i.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Bjarne Laustsen kan øjensynligt ikke lide mit svar, men jeg synes, det er meget uvenligt over for Det Radikale Venstre, som hr. Bjarne Laustsen nu har samarbejdet med i så mange år, at kalde mit svar for radikalt. Det vil nok interesse De Radikale.

Der står skrevet, at »Eders tale skal være ja, ja, og nej, nej«. Hr. Bjarne Laustsen har spurgt, om regeringen vil øge brugerbetalingen på dagpengeområdet, og jeg har svaret kort, kontant og klart nej. Det kan ikke være tydeligere.

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, forretningsordenen går lidt videre end Det Nye Testamente:

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1847

5) Til statsministeren af:

Jens Peter Verner sen (S):

»Fastholder statsministeren sin tidligere udtalelse her i Folketinget om, at der ikke er planer om at ændre dagpenge niveauet?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet stilles for at få skabt klarhed over, om dagpengereduktioner omtalt i regeringsgrundlaget er frafaldet.

Jens Peter Verner sen (S):

Spørgsmålet er stillet for at få klarhed over, om de dagpengereduktioner, der er omtalt i regeringsgrundlaget, er frafaldet for de 25-29-åriges vedkommende, og det er måske mere præcist end det tidligere spørgsmål. Når man ønsker at indføre en ordning for de 25-29-årige, betyder det så, at den gruppe skal på halve dagpenge?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg står selvfølgelig ved, hvad jeg tidligere har sagt, og som jeg i øvrigt også sagde under det foregående spørgsmål, nemlig at regeringen ikke har planer om at ændre det generelle dagpenge niveau.

Kl. 13.40

I begrundelsen for spørgsmålet nævnes det, at der er omtalt dagpengereduktioner i regeringsgrundlaget. Det kender jeg ikke til, og som sagt: Regeringen har ikke planer om at ændre det generelle dagpenge niveau.

Jens Peter Verner sen (S):

Det må jeg sige, det er vist en noget fri fortolkning af regeringens eget grundlag. Der står her i regeringsgrundlaget, at den ungeordning, der gælder for de unge under 25 år, ønsker regeringen udvidet til at omfatte de 25-29-årige. Den ordning indebærer halve dagpenge, og så kan det da kun forstås sådan, at regeringen vil sætte de 25-29-årige på halve dagpenge. Det svar, statsministeren gav, er ikke det, der står i regeringsgrundlaget.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Da jeg har skrevet regeringsgrundlaget, ved jeg altså også ret præcist, hvad der står i det. Men jeg skal gerne dyrke det lidt, og jeg vil gerne citere fra regeringsgrundlaget.

Der står, at de unge ledige skal kunne vælge mellem et offentligt eller privat jobtilbud til overenskomstmæssig løn eller en uddannelse, hvor ydelsen svarer til, hvad andre under uddannelse modtager. Det er dét, der står, så hr. Jens Peter Vernersens mistolkninger af regeringsgrundlaget overlader jeg til hr. Jens Peter Vernersens selv. Det står helt for hr. Jens Peter Vernersens egen regning.

Jens Peter Vernersen (S):

Det er da dybt, dybt besynderligt. Det er da muligt, at det er statsministeren, der har skrevet grundlaget, men nu står jeg og læser op af det, og der står helt præcist: »Ordnungen, som gælder for de unge under 25 år, skal gælde for de 25-29-årige.« Det må også indebære halve dagpenge.

Så skriver man faktisk i næste afsnit – nu har statsministeren det åbenbart med kun at citere halvdelen – at forsørgere kan få supplement fra kommunen i form af kontanthjælp. Det skriver man vel kun, fordi man selv er klar over, at det er halve dagpenge, det drejer sig om, for ellers var der ingen grund til at have den sætning med. Det er jo ikke en sætning, vi normalt træffer på dagpengeområdet.

Man har selv taget højde for, at der kunne være nogle, der kom i knibe med ordningen med halve dagpenge, og derfor kan kommunen supplere op. Det er jo dét, der står, og det er ikke noget, jeg står og finder på, det er oplæsning fra programmet.

Bjarne Laustsen (S):

Der er to konkrete spørgsmål, jeg gerne vil stille statsministeren i denne forbindelse.

I finansloven, der just blev vedtaget den 20. marts, står der, at regeringen påtænker at indføre en sådan ordning, og at man regner med at kunne lave et system i indeværende år, der vil give en besparelse, men da ordningen vil komme sent i gang, er det ikke muligt at sige præcis, hvad den vil give. Jeg vil gerne høre, hvordan regeringen har tænkt sig at lave en besparelse, hvis ikke man enten vil ændre dagpengeperioden eller sænke satsen for en bestemt gruppe.

Så vil jeg gerne spørge yderligere, for det fik jeg ikke lejlighed til tidligere eller fik i hvert fald ikke svar: Respekterer regeringen ikke det forlig, som blev indgået i 1998? Arbejdsmarkedets parter kom med en aftale om den tredje fase af arbejdsmarkedspolitikken, der også omhandlede

de 25-30-årige, og respekterer man ikke det indgåede forlig på den baggrund?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er en interessant betragtning, hr. Bjarne Laustsen her giver udtryk for, for det må være udtryk for, at den socialdemokratiske tankegang er, at man kun kan opnå besparelser ved at gøre betingelserne dårligere for folk. Sådan tænker vi ikke. Vi mener faktisk, man godt kan opnå besparelser ved at gøre det bedre for folk.

Hvordan kan man få en besparelse? Det kan man ved at få unge mennesker i job i stedet for at være på dagpenge. Det er da klart, at det giver en besparelse. Hvis et menneske fra at være på passive dagpenge kommer over i aktivt arbejde og får en løn, giver det da en gigantisk besparelse, men det er samtidig til gavn og glæde for det unge menneske, der kommer i job, og det er jo lige præcis det, der er fordelene ved den ungeordning på dagpengeområdet, som den socialdemokratiske regering fik gennemført.

De unge mennesker kom i job, og derved fik man en besparelse, samtidig med at der blev skabt arbejde. Det er da til gavn og glæde for såvel det enkelte menneske som samfundet. Det er en dynamisk tankegang i stedet for den statiske, tilbageskuende tankegang, som præger den socialdemokratiske filosofi.

Lad mig så sige til både hr. Bjarne Laustsen og hr. Jens Peter Vernersen, at vi nok ikke kommer sagen meget nærmere i dag. Regeringen vil fremsætte et lovforslag om dette punkt efter sommerferien, og både hr. Jens Peter Vernersen og hr. Bjarne Laustsen må altså væbne sig med tålmodighed, indtil de ser lovforslaget.

Kl. 13.45

Jens Peter Vernersen (S):

Jamen det må da undre meget, at landets statsminister ikke kan svare på det, der står i regeringens eget program. Her står der helt præcist, at de 25-29-årige skal have samme ordning som dem under 25 år, og betyder det, at de så også skal have halve dagpenge?

Lad mig så spørge, om ikke også statsministeren er enig i, at der, når der tales om dynamisk tankegang, vel næppe beskæftigelsesmæssigt har været en mere dynamisk periode, end da vi havde en socialdemokratisk ledet regering.

Jeg synes, det er nået vidt, når statsministeren taler om, at vi ikke har en dynamisk tankegang. Det var jo netop det, der bragte så meget beskæftigelse i gang.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg takker for det svar, jeg ikke fik, men deler på lange strækninger statsministerens opfattelse af, at det er bedre, at de unge mennesker kommer i arbejde og får uddannelse i stedet for at være på passiv forsørgelse. Derfor undrer det også, at regeringen har skrottet fremrykningen af indsatsen. Nu forstår jeg så, at man vil lave en fremrykning af indsatsen. Det kan man jo gøre ved at sætte dagpengeperioden ned for de 25-30-årige.

Men hvordan forestiller statsministeren sig det? Jeg har fuld respekt, hvis man kan gøre noget bedre og billigere. Det eksempel, vi kender, er jo Farum, men det eksisterer ikke så meget mere i virkeligheden i hvert fald. Men prisen er vigtig at få at vide. Hvis man skal give de unge mennesker uddannelse, så koster det lærerkræfter, så koster det ophold på skoler osv., og så koster det mere, end hvis man fik dem ud at arbejde, for de private arbejdsgivere tager dem ikke.

Vi har 11.000 mennesker, der går på tekniske skoler og handelsskoler rundt omkring, fordi arbejdsgiverne ikke vil have dem. Hvis man påtænker at bryde et forlig, kunne man så ikke tage sig sammen og sige: Vi mener ikke, at vi har et forlig på det her område mere. Vi synes, at der skal ske noget andet i respekt for og i forhold til de aftaler, vi tidligere har indgået om det vigtige emne?

Det er da ret interessant at få at vide.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er efterhånden ved at være sådan, at hver gang denne regering fremsætter et forslag, som Socialdemokratiet ikke kan lide, så bliver der råbt forligsbrud, forligsbrud, forligsbrud. Det er helt fast.

Jeg kan ikke tage det helt alvorligt. Jeg synes, at det var vigtigere at prøve at snakke om indholdet og om, hvad det her drejer sig om. Det drejer sig om de unge mennesker, vi gerne skulle have i arbejde. Jeg må altså sige, at jeg er forundret over i dag at høre hr. Jens Peter Verner sen og hr. Bjarne Laustsen være så utilfredse med, at den nye regering ikke blot vil videreføre, men også vil udvide en ordning, som hr. Jens Peter Verner sen og hr. Bjarne Laustsen selv har indført, og som har været en stor succes, og som vi har bakket op.

Hr. Jens Peter Verner sen og hr. Bjarne Laustsen burde jo være dybt lykkelige for, at den nye borgerlige regering ikke blot vil videreføre, men oven i købet vil udvide en ordning, som Socialdemokratiet selv har indført. Jeg må sige, at jeg

er dybt forundret. Men regeringen fortsætter altså planlægningen af det.

Vi mener, det vil være godt for de unge mennesker, at vi får skabt en ordning, der sikrer, at de kan komme i arbejde i stedet for at være på passiv overførsel.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1845

6) Til statsministeren af:

Lone Møller (S):

»Vil statsministeren stå ved sin udtalelse fra før valget om, »at Venstre har den opfattelse, at det skal være kernen i dansk sundhedsbehandling, at der er fri, lige og gratis adgang«, og at »det må aldrig blive tegnebogens størrelse, der afgør kvaliteten af sundhedsbehandlingen«, og vil han dermed tage afstand fra formand for Amtsrådsforeningen, Kristian Ebbensgaards forslag om, at de offentlige sygehuse skal have lov til at tage penge for at behandle patienter?«

Skriftlig begrundelse

Amtsrådsforeningens formand, Kristian Ebbensgaard, foreslår i Jyllands-Posten den 7. april 2002, at amterne skal have lov til at opkræve betaling for sygehusbehandling.

Lone Møller (S):

Før valget var det sådan, at statsministeren og andre ledende Venstrefolk gentagne gange udtalte, at Venstre har den opfattelse, at det, der skal være kernen i dansk sundhedsbehandling, er den fri, lige og gratis adgang, og at det aldrig må blive tegnebogens størrelse, der afgør kvaliteten af sundhedsbehandlingen.

Derfor vil jeg spørge, om statsministeren vil tage afstand fra formanden for Amtsrådsforeningen, Kristian Ebbensgaards forslag om, at de offentlige sygehuse skal have lov til at tage penge for behandling af patienterne.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan berolige fru Lone Møller. På dette som på andre områder er det sådan, at vi i denne regering holder, hvad vi før valget har lovet, og det betyder også, at regeringen ingen planer har om at indføre brugerbetaling i det offentlige sy-

gehusvæsen for gængs sygehusbehandling, som hidtil har været gratis.

Kl. 13.50

Lone Møller (S):

Jeg kan altså konstatere, at selv om der skulle komme et ønske fra Amdrårdsforeningen ved økonomiforhandlingerne om muligheder for at indføre betaling i sygehusvæsenet, så agter regeringen ikke at give den tilladelse.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Regeringens opfattelse er nøjagtig den, som jeg gav udtryk for under valgkampen, nemlig at det skal være kernen i dansk sundhedsbehandling, at der er fri, lige og gratis adgang til sundhedsbehandling, sådan som også fru Lone Møller har citeret det i sit spørgsmål, og det må aldrig blive tegnebogens størrelse, der afgør kvaliteten af sundhedsbehandlingen.

Det sagde vi før valget, og det er stadig væk det, regeringen også efter valget vil lægge til grund for sin sundhedspolitik.

Jeg kan så i øvrigt føje til, at regeringen jo oven i købet i den valgfrihedsmodel, der nu bliver gennemført, har sikret, at sygdomsbehandling ikke kun er gratis for patienterne på de offentlige sygehuse, men også på private, hvis de offentlige sygehuse ikke kan behandle inden for 2 måneder.

Lone Møller (S):

Det er lige for en sikkerheds skyld. Statsministeren sagde: Til al gængs sygehusbehandling. Dermed kan jeg vel opfatte det som værende al behandling, der i dag udføres i det offentlige sygehusvæsen?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Ja, regeringen har ingen planer om at indføre brugerbetaling på sygdomsbehandling, der i dag finder sted gratis.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1710

7) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Arne Toft (S):

»Kan ministeren begrunde de særlig voldsomme besparelser på forskning i vedvarende energi, som ifølge Berlingske Tidende den 8. april 2002 andrager 86 procent – og følgelig giver an-

ledning til alvorlig bekymring for svækkede eksportmuligheder for dansk erhvervsliv?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artikel i Berlingske Tidende mandag den 8. april 2002.

Første næstformand (Svend Auken):

Som tidligere meddelt er dette spørgsmål udsat til næste spørgetid.

Spm. nr. S 1816

8) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Jesper Langballe (DF):

»Da det er et almindeligt princip i Danmark, at indtægter i form af tilskud opnået på et ulovligt grundlag skal tilbagebetales, vil ministeren da oplyse, om dette princip også gælder for vindmølletilskud opnået i strid med de herfor gældende bekendtgørelser indtil 22. maj 2000?«

Første næstformand (Svend Auken):

Som tidligere meddelt er dette spørgsmål udsat til næste spørgetid.

Spm. nr. S 1837

9) Til udenrigsministeren af:

Margrete Auken (SF):

»Agter udenrigsministeren at tage initiativ til internationalt at få undersøgt de aktuelle overgreb mod tibetansk kultur og tibetanernes menneskerettigheder?«

Skriftlig begrundelse

Udenrigsministeren har i Jyllands-Posten den 19. april 2002 bedt om at få undersøgt, hvad der er foregået i flygtningelejren Jenin i Mellemøsten. Samme dag oplyser TV 2 Nyhederne, at Kina systematisk har arbejdet på at ødelægge Serthar-kloster i Tibet, med betydelige følger for klostrets beboere og for tibetansk kulturarv.

Første næstformand (Svend Auken):

Som tidligere meddelt er dette spørgsmål udgået til skriftlig besvarelse.

Spm. nr. S 1808

10) Til fødevareministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Er ministeren enig i, at Danmark selv bør vedtage bedre regler om dyrevelfærd og derfor også skal stille krav til andre lande, f.eks. Kina, om bedre regler?«

Skriftlig begrundelse

Ministerens ligegyldighed over for dyrevelfærdsproblemerne i Kina er ikke alene etisk beklagelig, men skaber også problemer i bestræbelserne for at forbedre dyrevelfærden her i Danmark. Når Danmark selv skal have bedre regler, så må Danmark også kræve bedre regler i andre lande.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu sagde statsministeren for et øjeblik siden, at det ikke var en fagministers opgave at rejse spørgsmålet om menneskerettighederne i Kina, men først og fremmest at tage op, hvad der var inden for ministerens eget område. Derfor er det jo overraskende og bekymrende, at ministeren åbenbart har afstået fra at rejse spørgsmålet om dyrevelfærden i Kina, bl.a. på fjerkræområdet. Det er i hvert fald det indtryk, man får, når man læser de referater, der har været i pressen af ministerens udtalelser. Det synes jeg er uheldigt. Jeg vil gerne bede om, at ministeren forklarer, hvad der er foregået i Kina.

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Der er ikke nogen tvivl om, at regeringen lægger meget stor vægt på en stadig forbedring af dyrevelfærden og på, at dyrevelfærden også har en meget fremtrædende plads i samfundet og i den almindelige befolknings bevidsthed.

Regeringen har, som spørgeren sikkert er opmærksom på, fremsat en handlingsplan for bedre dyrevelfærd under overskriften »Dyrs velfærd – vores ansvar«. Handlingsplanen er udarbejdet i Justitsministeriet, som er ressortområde for denne her sag.

Regeringen arbejder også i EU og i andre internationale organisationer på at forbedre de internationale regler for dyrevelfærd.

På baggrund af arbejdet, der foregår i Europarådet, er der gennemført en række regelsæt om dyrevelfærd, både i EU og i Danmark. Af betydning er i øvrigt Europarådets konvention om

beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, og det er udmøntet i et tilsvarende direktiv fra Europarådet.

I Europarådets regi arbejder regeringen for en færdiggørelse af en ny konvention om international transport af dyr, sådan at der også stilles større krav til dyr, der forlader EU's medlemslande og fortsætter transporten i tredjelande.

Regeringen forventer jo, at Kommissionen vil fremlægge et forslag til ændring af direktivet om transport af dyr, og regeringen vil under det danske formandskab lægge meget stor vægt på at få en væsentlig forbedring af de regler, der gælder i dag for transport af dyr.

Med hensyn til forholdene for dyrevelfærd i lande uden for Europa vil jeg fremhæve, at dyrevelfærd nu også efter pres fra EU indgår i forhandlingerne om de fremtidige regelsæt inden for WTO-området.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu ved jeg ikke, om ministeren ved det, men justitsministeren har i dag sendt et svar til mig på et spørgsmål, hvori hun oplyser, at regeringen ikke i EU vil arbejde for mindsteregler med hensyn til transport af dyr over grænserne, men vil arbejde for total harmonisering, og det betyder jo i praksis, at det hele bliver umuligt.

Kl. 13.55

Så regeringen har jo på det punkt ret grundlæggende skudt sin egen sag i sæk med det svar, justitsministeren har givet mig. Men det ved jeg ikke om ministeren er opmærksom på.

Så til spørgsmålet om Kina: Er det rigtigt, som det blev refereret i Jyllands-Posten den 18. april, at ministeren accepterede, at man ikke skulle drøfte krav om forbedring af dyrevelfærden i Kina? Det accepterede ministeren i de drøftelser, der var med kineserne. Og det blev ifølge Jyllands-Posten udlagt sådan af formanden for Det Danske Fjerkræråd, Jens Peter Rønholdt, at der var tale om en byttehandel, der skal åbne for eksport af de danske svineslagteriers affaldsprodukter som svineører og -tarme. Underforstået: Så skulle der altså på den anden side ikke snakkes dyrevelfærd.

Er det korrekt?

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Nu er det sådan, vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, at ikke alt, der står i avisen, står til troende. Og hvis hr. Keld Albrechtsen havde været deltager i den delegation, som jeg ledede i Kina, ville hr. Keld Albrechtsen også have været fuldstænd-

dig overbevist om, at det her spørgsmål blev rejst hver eneste gang, der var et møde med kinesiske embedsmænd og kinesiske organisationsfolk. For det er jo selvfølgelig på den måde, at vi kan være med til at lægge pres på de diskussioner om dyrevelfærd, der foregår, også i Kina. Så det spørgsmål blev rejst hver eneste gang, der var lejlighed til det.

Keld Albrechtsen (EL):

Det fremgår også af Jyllands-Posten, at ministeren rejste spørgsmålet. Men så siger ministeren i Jyllands-Posten, at den kinesiske minister var helt uforstående. Dyrevelfærd er ikke et emne i Kina, sagde ministeren, og derefter – det er fremstillingen i avisen – afstod ministeren fra at stille krav til kineserne, bl.a. på fjerkræområdet.

Er det korrekt, at det var af hensyn til at kunne indgå en aftale om salg af affaldsprodukter som svineører og -tarme, der altså skulle eksporteres fra Danmark til Kina? Har man så, hvad skal man sige, solgt fjerkræavlerne for at få en aftale for svineavlerne?

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Jeg bliver nødt til at sige til hr. Keld Albrechtsen, at den byttestand, som hr. Keld Albrechtsen lancerer som et emne, der var oppe under delegationsrejsen, kan jeg helt klart afvise. Den diskussion indgik ikke på noget tidspunkt i de drøftelser, vi havde på det politiske niveau, og i øvrigt også sammen med organisationsfolk fra Kina. Jeg kan på det klareste afvise, at den diskussion overhovedet kom op.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, at der henstår en hel del mystik om, hvad der egentlig er sagt og gjort i Kina. Men jeg vil godt spørge ministeren: Vil det være sådan fremover, at den danske minister, når ministeren med repræsentanter for andre lande deltager i drøftelser vedrørende samhandel med landbrugsvarer, så vil kræve, at disse lande arbejder med på at få hævet standarden for dyrevelfærd, også således, at det bliver muligt for os her i Danmark at hæve standarden uden at blive udkonkurreret?

For jeg går ud fra, at ministeren er enig i, at det er afgørende, at vi går i spidsen her i Danmark og forbedrer dyrevelfærd, og at vi sam-

tidig kræver af de andre lande, at de skal følge efter og gøre det samme.

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Jeg tror ikke, hr. Keld Albrechtsen er i tvivl om, at der fra dansk side vil blive benyttet enhver chance til at lancere den her diskussion om dyrevelfærd.

Men hr. Keld Albrechtsen er vel lige så klar over, at hvis vi vil løse det her problem, så vi virkelig får løftet dyrevelfærdsniveauet i andre lande, så skal det foregå igennem de internationale kanaler, og det kan i det her tilfælde være gennem EU eller gennem WTO, der nu, som jeg nævnte i mit oplæg, også har taget den her debat op til diskussion.

Keld Albrechtsen (EL):

Så vil jeg godt stille det sidste spørgsmål i denne her runde, og så kan vi jo vende tilbage til det.

KL 14.00

Når ministeren så mener, det skal gå gennem EU, vil ministeren så gå til justitsministeren og sige, at det svar, justitsministeren har givet mig, hvor justitsministeren vil have, at det skal være maksimumsregler, der forhindrer, at vi går foran i Danmark og laver bedre regler om dyretransport, at den går altså ikke?

Vil ministeren forklare justitsministeren, at det er nødvendigt, at justitsministeren arbejder for et fælles regelsæt i EU, der gør det muligt for Danmark selv at fastsætte regler, der griber ind over for problemet med dyretransporter?

Jeg opfatter justitsministerens svar som en kapitulation og som en meddelelse om, at man nu i realiteten læner sig tilbage og ikke foretager sig noget som helst.

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Nu ligger det ikke sådan umiddelbart til mig at kapitulere, men jeg bliver nødt til at sige igen: Skal vi løse dyrevelfærdsmæssige problemer, så bliver det spørgsmål, der skal løses inden for EU-området, så vi dels får løftet hele dyrevelfærdsproblematikken op i debatten og dels får en reel forbedring på det her område, også hvis vi skal være med til at prøve at hæve niveauet i tredjelande, f.eks. i Kina.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1827

11) Til fødevareministeren af:

Nicolai Wammen (S):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke personale- og analyse-mæssige konsekvenser regeringens vedtagne besparelser på fødevarekontrollen vil få i forhold til Fødevareregion Århus?«

Nicolai Wammen (S):

Formålet med det her spørgsmål er naturligvis at høre ministerens svar på, hvilke konsekvenser regeringens omfattende nedskæringer på fødevarerikigheden vil få for Fødevareregion Århus, der, som det utvivlsomt er ministeren bekendt, dækker hele Århus Amt, ligesom vi tidligere har spurgt til andre dele af landet.

I Socialdemokratiet har vi samtidig gjort det helt klart, at vi er stærkt imod regeringens politik på det her område. Vi ønsker sunde og gode fødevarer og er voldsomt bekymrede for, at der med regeringens nedskæringer spilles russisk roulette med forbrugernes sikkerhed. Indtil nu har ministerens svar ikke gjort denne bekymring mindre.

Jeg skal derfor ikke lægge skjul på, at det gør et meget stærkt indtryk på os i Socialdemokratiet, når eksempelvis laboratoriechef Erik Dahm ved fødevareregionen i Århus i en kommentar til regeringens spareplan den 28. februar i år udtalte følgende: »Med de planlagte besparelser er vi nede på så lavt et analyseniveau, at vi lige så godt helt kan lade være med at foretage nogen analyser.«

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Når der for øjeblikket sker en række tilpasninger i fødevareregionerne, så skyldes det, at der som følge af implementering af kontrolprincipperne kan ske en række effektiviseringer.

Med hensyn til Fødevareregion Århus fungerer regionen som landsdækkende kemisk speciallaboratorium på en række forskellige områder. Indtil nu kender vi to konkrete projekter om næringsstoffer, der ikke gennemføres i 2002 som følge af besparelserne. Det ene projekt vedrører bestemmelsen af sukkerarter i fødevarer, og det andet projekt vedrører næringsindholdet i fastfood. At projekterne ikke gennemføres i år udgør ikke en risiko i forhold til fødevarerikigheden.

På området for de mikrobiologiske undersøgelser skal Fødevareregion Århus i år gennem-

føre ca. 1.300 færre undersøgelser i forhold til 2001. I Fødevareregion Århus har det indtil nu ikke været nødvendigt at foretage nogen afskedigelser. Fødevareregionen har været i stand til at opfylde kravene om tilpasninger bl.a. via omplaceringer.

I øvrigt skal jeg sige til hr. Nicolai Wammen, at jeg ser frem til den forespørgselsdebat om fødevarerikighed, der skal finde sted her i salen i morgen. Der er jeg overbevist om, at vi får lejlighed til at drøfte detaljerne i de forskellige justeringer, som regeringen har foretaget.

Nicolai Wammen (S):

Jeg takker naturligvis ministeren for svaret, men er samtidig også nødt til at spørge ministeren, om det ikke gør indtryk, når laboratoriechefen ved Fødevareregion Århus siger, at med det niveau, man her når ned på, så kan man lige så godt lade være med at foretage analyser. Er problemet ikke netop, at man har ramt smertegrænsen her? Og er problemet ikke også, at de østjyske forbrugere vil stå uden sikkerhed for, at det antal analyser, der er nødvendige for at lave en god kontrol, bliver foretaget?

Det, der jo er hele problemet her, er, at man i ca. 15-20 pct. af de analyser, man laver her, finder ting, man ikke kan finde med det blotte øje, hvor man ikke kan se, at frikadellen ikke er, som den skal være, medmindre man laver analyser. Det her vil betyde markant færre analyser på området og dermed også en dårligere fødevarerikighed. Det er det billede, der står.

Kl. 14.05

Jeg må igen citere laboratoriechefen, der i den samme artikel i Jyllands-Posten siger i en kommentar til regeringens politik: »Det kan virke, som om man håber, at problemerne forsvinder, hvis man lukker øjnene og lader være med at lede efter dem.«

Det, der bekymrer mange mennesker i Fødevareregion Århus og andre steder, er, hvad man vil sætte i stedet for de her undersøgelser. Hvad er det for et bolværk mod dårligere forbrugersikkerhed, som regeringen og ministeren kan tilbyde? Det blaffer i vinden.

Derfor vil jeg gerne have, at ministeren forholder sig meget konkret til de udtalelser fra denne person, som må forventes at vide meget om det, og som siger, at vi nu når et niveau, der langtfra er godt nok, og at det virker, som om man lukker øjnene for problemerne.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu har vi århusianere jo altid ønsket os, at vi kunne få en ordning, ligesom da det fungerede bedst i København. Nu går det så den modsatte vej. Nu får vi altså færre analyser, dramatisk færre analyser, som ministeren også bekræftede. Så man skal have et godt helbred, hvis man skal ud at spise i Århus i fremtiden.

Jeg vil godt spørge ministeren: Mener ministeren selv, at det er godt nok? Tør ministeren komme over og besøge os i Århus og sige til os: I kan trygt købe ind, I kan trygt gå i byen. Der er ingen risiko. Det er helt forsvarligt, hvad vi gør. Selv om vi holder op med at lave analyser, så går det nok alt sammen. Vil ministeren tage imod en indbydelse til at komme til Århus og meddele århusianerne det, eller ryster ministeren trods alt på hånden?

Ritt Bjerregaard (S):

Ministeren sagde også i sit svar til hr. Nicolai Wammen, at der ikke ville blive tale om nogen afskedigelser. Det er jo en meget generel formulering, og derfor ville jeg godt vide: Hvad dækker det egentlig over? Er det så stillinger, der ikke er besat? Hvilken type stillinger? Da vi spurgte til situationen i det sønderjyske område, viste det sig jo f.eks., at det var ubesatte dyrlægestillinger, og det forstår jeg så er blevet klaret efterfølgende. Men hvad taler vi om med hensyn til Århus?

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Først til hr. Nicolai Wammen: Selvfølgelig, når kompetente folk udtaler sig om mit område, er det klart, at så lægger man også øre til de udtalelser, der måtte komme. Men jeg bliver nødt til at sige, at hvis de besparelser, der er foretaget – i øvrigt i en meget lille størrelsesorden i forhold til det udspil, der egentlig lå – ville have betydet dårligere fødevarerikkerhed, er det da klart, at så ville regeringen aldrig have taget ansvar for sådan nogle besparelser. Jeg må selvfølgelig klart holde mig til den rådgivning, som jeg har fået fra Fødevaredirektoratet, der er utrolig kompetent på det her område, og jeg har ikke været i tvivl om, at det råd og den vejledning, jeg har fået, også har stået til troende.

Med hensyn til antallet af prøver fortsætter vi blot den implementering af fødevareloven, som den tidligere regering tog fat på sidste år, hvor antallet af prøver også blev sat ned. Begrundelsen er da helt klart, at vi ønsker en fuld kontrol fra jord til bord. Hele den diskussion vil vi få lej-

lighed til at tage i morgen i forbindelse med diskussionen under forespørgslen om fødevarerikkerhed.

Så til hr. Keld Albrechtsen: Jeg ser frem til at blive inviteret ud i Århus. Jeg vil overhovedet ikke nære nogen betænkeligheder ved at tage ud at spise i Århus, heller ikke med hr. Keld Albrechtsen. Hr. Keld Albrechtsen ser jo også ud til at have et godt helbred. Så vi klarer formodentlig skærene i Århus.

Til fru Ritt Bjerregaard skal jeg sige, at jeg ikke er gået ned i den enkelte vurdering af, hvem der skulle ansættes på hvilke områder. Der har jeg fuld tillid til den udmelding og den rådgivning, som jeg får fra vores Fødevaredirektorat og fra vore fødevareregioners ledelse. Hvis ikke jeg kunne have den tillid, så ville det være en uoverkommelig opgave overhovedet at tage diskussionen om den justering, som regeringen har ønsket at foretage.

Nicolai Wammen (S):

Det var dejligt at høre, at ministeren er parat til at komme til Århus. Jeg tror, der er mange århusianere, der gerne vil tale med ministeren og høre om de her ting. Vi kan selvfølgelig godt have en vis munterhed i denne her debat, og det synes jeg også er fint, men selve emnet er jo meget alvorligt.

Kl. 14.10

Jeg vil derfor også spørge ministeren, som siger, at selvfølgelig gør det indtryk, når kompetente mennesker retter en alvorlig kritik: Men gør det så meget indtryk på ministeren, at man vil ændre beslutningen – det er jo det, der er det interessante – for hvis man ikke vil det, så er der jo ikke meget ved de pæne ord?

Så vil jeg også spørge ministeren om de 1.300 færre prøver, der bliver omtalt, er i detailledet, for der har været diskussioner fremme om, at i forhold til detailledet vil det på landsplan være ca. 50 pct. færre prøver, der bliver foretaget, og set i forhold til Århus vil det altså give et noget højere tal, i hvert fald mig bekendt, end 1.300.

Så vil jeg endelig spørge ministeren, om det er sådan, at der er ubesatte stillinger i Århus, som nu ikke kan besættes på grund af regeringens spareplan.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er meget glad for, at ministeren gerne vil komme til Århus. Jeg tror, at der er mange, der også gerne vil deltage i drøftelser med ministeren om det her spørgsmål, når det sker.

Jeg synes, ministerens svar er overordentlig uklart. Jeg synes ikke, ministeren svarede på det spørgsmål, som fru Ritt Bjerregaard stillede, nemlig: Hvad er det for et antal af stillinger, der forsvinder? For arbejdets udførelse er det jo ikke afgørende, om det sker ved, at en person umiddelbart bliver afskediget, eller om det sker ved, at stillingen bare ikke længere bliver besat. Mangelen på indsats bliver jo den samme.

Jeg synes også, at ministeren er noget uklar i beskrivelsen af, hvad det egentlig er for et niveau, vi kommer ned på. Er det korrekt, som det er beskrevet i dagspressen, at vi kommer ned på et niveau, hvor man i realiteten lige så godt kan lade være med at tage prøverne?

Det er rigtigt, at vi kan diskutere det videre i morgen, hvis der ingen svar kommer i dag, men jeg godt opfordre ministeren til at svare lidt mere specifikt.

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg efterlyste ikke, om ministeren havde tillid til sit embedsapparat. Det gik jeg ud fra at ministeren havde, men der er jo stillet et meget specifikt og konkret spørgsmål, og ministeren har mulighed for at svare, sådan at vi også kan få det at høre her i Folketingssalen.

Derfor er mit spørgsmål sådan, som nu også hr. Wammen og hr. Albrechtsen har været inde på: Hvad vil det sige, at der ikke er nogen afskedigelser? Hvad betyder det, og er der ubesatte stillinger sådan, som andre har spurgt om? Med andre ord: Hvilken situation er Fødevareregion Århus i?

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Jeg vil godt sige til hr. Nicolai Wammen, at de dispositioner, som regeringen har foretaget i forbindelse med justeringerne omkring fødevareregionerne, er en videreførelse af de beslutninger, der blev truffet i forbindelse med beslutningen omkring en ny fødevarerlov, en fødevarerlov, som et bredt flertal i Folketinget stod bag.

Vi har ikke foretaget vores dispositioner med bind for øjnene. Vi har klart hældet mod en ATV-rapport, der gav et klart udtryk for, at antallet af prøver ikke i sig selv er afgørende for fødevarsikkerheden. Jeg vil godt vende tilbage i morgen til hele den disponering af fødevarerregionen, som ligger i de beslutninger, der lå i fødevarerloven, altså en kontrol fra jord til bord, der skal sikre en større fødevarsikkerhed end den, vi kender i dag.

Så både til hr. Nicolai Wammen og til fru Ritt Bjerregaard om, hvorvidt dispositionerne er truffet i Århus, og det skal i øvrigt også være svar til hr. Keld Albrechtsen: Her er der to konkrete projekter, som jeg sagde i min indledning, der er blevet stoppet. Standsningen af de to konkrete projekter får ingen effekt for fødevarsikkerheden – ingen effekt på fødevarsikkerheden. Og de omplaceringer, som man har foretaget i Århus, er jeg overbevist om er foretaget med stor opmærksomhed omkring muligheden for at anvende det personale, der allerede var ansat i Fødevareregion Århus.

Formanden:

Spørgsmålet er sluttet. (*Ophold*). Jamen så skal man markere! Hr. Nicolai Wammen.

Kl. 14.15

Nicolai Wammen (S):

Jeg skal beklage, hvis jeg ikke har markeret tydeligt nok, men jeg vil nu gerne markere over for ministeren, at jeg synes, det er utilfredsstillende, at vi ikke kan få et svar på: Står der stillinger ledige i Århus, som ikke kan besættes på grund af regeringens spareplan? Det synes jeg er væsentligt, og nu har vi spurgt tre, fire gange uden at få svar.

Ministeren har selvfølgelig ret i, at det ikke nødvendigvis er antallet af prøver, der er det afgørende, men vil ministeren så på den anden side ikke også medgive, at antallet af prøver kan blive så lavt, at de ikke har nogen værdi? Det er jo lige præcis den problemstilling, som laboratorichefen i Århus peger på ved at sige: Med det, der ligger nu, kan vi sådan set lige så godt lade være med at lave de der prøver.

Derfor glæder jeg mig meget til, at ministeren kommer til Århus og forklarer: Hvor mange stillinger – hvis nogen – er ubesatte? Hvor mange prøver bliver ikke lavet? Hvad betyder det her for Århus Amts borgeres fødevarsikkerhed? Svarene står mildest talt og svæver lige nu.

Erling Christensen (S):

Jeg har læst og nu også hørt ministerens svar her, at halveringen af antallet af fødevarerprøverne ikke betyder noget for fødevarsikkerheden.

Uanset at ministeren siger, at salmonella er med i virksomhedernes egen planlægning af kontrollen, så har vi også problemer med campylobacter. Statistikken over udviklingen af fødevarerforgiftninger er ikke alene for salmonella, men også for campylobacter, at der vil halverin-

gen af prøver have betydning for, hvordan man kan følge udviklingen af fødevarerforgiftninger. Det synes jeg er væsentligt, og det var også det, vi diskuterede, da vi havde behandlingen af fødevarereloven.

I den forbindelse vil jeg så spørge ministeren: Har man haft samtaler med Seruminstittuttet om de forhold her?

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel): Hvis hr. Wammen synes, at mine svar blafrer i vinden, så er det, fordi hr. Wammen ikke har hørt efter.

Jeg kan godt endnu en gang slå fast, at de dispositioner, der er truffet i forbindelse med justeringen af fødevareregionerne, efter regeringens opfattelse, efter Fødevaredirektoratets opfattelse, efter specialisterne opfattelse ikke betyder, at fødevarereloven på nogen måde bliver kompromitteret.

Så til hr. Erling Christensen: Halvering af antallet af prøver er et helt nyt tal for mig. Det ligger bestemt ikke i de udmeldinger, som regeringen er kommet med, så det må vist bero på en misforståelse.

Men jeg vil godt sige, at hele diskussionen om salmonella og campylobacter ligger i forespørgslen fra de tre partier, og jeg vil foreslå, at vi for at få en mere dybtgående debat om de spørgsmål tager den diskussion under forespørgselsdebatten i morgen.

Nicolai Wammen (S):

Jeg vil gerne sige til ministeren, at jeg synes, det er væsentligt, at vi får nogle svar på de her spørgsmål. Det er i hvert fald fremgået af dagspressen, at i forhold til detailledet må man forvente, at der vil blive taget ca. 50 pct. færre prøver.

Mig bekendt, men ministeren må sige, hvis ministeren har andre tal, bliver der i Fødevareregion Århus årligt foretaget sådan ca. 5.500-6.000 prøver i detailledet. Hvis der bliver tale om en halvering af det, så snakker vi jo ikke 1.300 prøver længere, så snakker vi op mod 3.000 prøver, og det gør jo en væsentlig forskel.

Derfor er det meget væsentligt, at ministeren giver os klare svar på: Hvad er det egentlig vi har med at gøre her?

Og jeg ville være meget glad, hvis ministeren i dag i Folketingssalen kunne sige, hvor mange stillinger der er ubesatte i Århus, og hvor mange prøver vi reelt taler om. Det ville være dejligt.

Erling Christensen (S):

Jeg har spurgt vedrørende fødevarereloven i Odense, og som jeg husker ministerens svar, var det ca. halvdelen af laboranter på området med prøver, der skulle afskediges, altså 50 pct. Men det var såmænd ikke det, jeg var særlig interesseret i.

Kl. 14.20

Det, jeg var interesseret i, var jo, at når der så kun bliver taget 50 pct. af prøverne, så er det epidemikontrollen, som jeg synes er væsentlig. Det kan godt være, ministeren har ret i, at det omkring fødevarereloven i det daglige måske ikke har større betydning, men jeg husker også godt ATV-sagen.

Det, der er væsentligt i det her, som Fødevarerudvalget jo ved flere besøg på Seruminstittuttet er blevet gjort bekendt med, er, hvordan vi får mulighed for at følge epidemiudviklingen i de her voldsomme og kostbare sygdomme og forgiftninger med salmonella og jo særlig de nye campylobacter.

Det er der, jeg synes, der er en fare ved at nedsætte antallet af prøver. Så kan vi få problemer med statistik og dermed epidemikontrollen.

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Jeg vil gerne starte med hr. Erling Christensen: Hele området med salmonella og campylobacter bliver ikke berørt af de besparelser, der er meldt ud fra regeringens side.

Statistikker over udviklingen af salmonella viser en nedadgående retning. Jeg er fuldstændig bevidst om, at der i 2001 var et større angreb af salmonella på grund af den varme sommer, meget grill osv., men tendensen går klart i den rigtige retning.

For så vidt angår campylobacter, er vi fuldstændig bevidste om, at det er et problem, og vi har sat forskellige initiativer i søen for at sikre, at vi kan nedbringe antallet af angreb fra campylobacter. Det er klart et område, som vi har prioriteret utrolig højt.

De to områder, må jeg sige til hr. Erling Christensen, bliver overhovedet ikke berørt.

Så til hr. Nicolai Wammen: Altså antallet af prøver er fuldstændig korrekt faldende. Det er en hel klar bevidst prioritering fra både den tidligere og den nuværende regerings side, fordi vi sikrer, at vi får en total sammenhæng fra jord til bord.

Det er her virksomhedernes egenkontrol kommer ind i billedet. Det er jo indlysende, at vi ikke kan stå ude i en butik hver eneste dag og

tage prøver af alting, og derfor bliver vi nødt til at sikre, at virksomhederne er meget opmærksomme på, hvordan de håndterer deres daglige salg og tilberedelse af fødevarer.

Jeg kan godt garantere hr. Nicolai Wammen for, at forretningerne og restauranterne efter de offentliggørelsesprincipper, som vi har indført, er utrolig opmærksomme på, at de ikke kommer i en situation, så de bliver hængt ud som en forretning, en organisation, der ikke sikrer, at fødevareresikkerheden er i orden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1730

12) Til undervisningsministeren af:

Jens Peter Vernersen (S):

»Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang brugerbetaling skal erstatte skattefinansiering inden for Undervisningsministeriets område, og hvad vil den samlede besparelse på Undervisningsministeriets område være ved at lade brugerne betale?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet stilles for at få et overblik over, hvor mange opgaver Undervisningsministeren påtænker at lade brugerfinansiere dels i 2002, dels i 2003.

Jens Peter Vernersen (S):

Jeg har stillet spørgsmålet for at få klarhed over, i hvilket omfang undervisningsministeren ønsker at gøre brug af brugerbetaling og lade brugerbetaling afløse skattefinansiering.

Når det overhovedet kommer på tale at stille spørgsmålet, er det jo, fordi der allerede i indværende finansår sker en sådan ganske betydelig glidning. Er det noget, undervisningsministeren påtænker at fortsætte? Jeg vil også gerne vide lidt om, hvad konsekvensen af det, man sætter i gang på den her måde, bliver.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg kan berolige hr. Jens Peter Vernersen ved at sige, at regeringen absolut ikke har nogen planer om, at brugerbetaling generelt skal erstatte skattefinansiering inden for Undervisningsministeriets område.

Brugerbetaling eller måske nærmere deltagerbetaling er imidlertid et velkendt styringsredskab på visse uddannelsesområder. Uddannelser udbudt under åben uddannelse har i en længere årrække været omfattet af lige præcis deltagerbetaling.

Frem til 2001 var alle uddannelser under åben uddannelse omfattet af deltagerbetaling. 1. januar 2001 blev EUD-enkeltfag omfattet af arbejdsmarkedets uddannelsesfinansiering og dermed fritaget for deltagerbetaling.

Deltidsuddannelser på erhvervsuddannelsesniveau blev også omfattet af AUF'en, men var fortsat belagt med deltagerbetaling. I den såkaldte ramme 2 under AUF'en, som omfattede en række AMU-uddannelser, var der adgang for arbejdsministeren til at indføre deltagerbetaling. Uddannelser under åben uddannelse på videregående niveau har hele tiden haft deltagerbetaling.

På VUC-området er en række ikkecentrale grundfag pålagt deltagerbetaling. Det blev gennemført under den tidligere regering efter anmodning fra Amtsrådsforeningen, og endelig blev AMU-uddannelserne i 1997 pålagt deltagerbetaling ligeledes af den tidligere regering. Det blev imidlertid ophævet i 1998.

Kl. 14.25

Jeg kan da også lige nævne, at der på det folkeoplysende område ligeledes i en lang årrække har været deltagerbetaling i forbindelse med deltagelse i aftenskoleundervisning.

Deltagerbetaling på uddannelsesområdet er således ikke et nyt fænomen. Det er et velkendt og smidigt styringsinstrument, som har været anvendt både af den tidligere socialdemokratiske ledede regering og af den konservativt ledede firkloverregering før den.

Konkret arbejder regeringen i øjeblikket på at indføre deltagerbetaling på dele af voksen- og efteruddannelserne. Det vil berøre visse af de uddannelser, som er omfattet af AUF-bestyrelsens rådgivning, og deltagerbetaling vil således medfinansiere arbejdsmarkedsuddannelserne og enkeltfag fra erhvervsuddannelserne.

Indførelse af nye styringsredskaber herunder deltagerbetaling følger i øvrigt af den nyligt vedtagne AUF-lov.

Jens Peter Vernersen (S):

Nu er det jo specielt den diskussion, der har været om egenbetaling på AMU-uddannelser, jeg måske godt ville lidt nærmere ind på.

Ministeren bruger flere gange ordet styringsredskaber. Det er jo sådan et ministerielt udtryk, som er ganske velkendt her i Folketinget. Mener ministeren, at det er klogt at bruge et sådant redskab, når man ved, at det formentlig vil halvere antallet på AMU-kurser på efteruddannelse? Som undervisningsminister må ministeren vel frem for en sådan halvering have et ønske om og en interesse i, at der var flere, der kom på uddannelse. Det er vel sådan set det, der er brug for i fremtidens samfund.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Det er regeringens helt klare ønske, at vi får udbud og efterspørgsel på efteruddannelsesområdet til at harmonere bedre end det, som vi har oplevet hidtil.

Derudover skylder jeg at sige, at den tidligere regering jo med introduktionen af AUF'en også indførte en skatteskrue, som den tidligere regering kunne have anvendt. Den skatteskrue har den nuværende regering valgt at fjerne, og i stedet har vi introduceret en række nye styringsredskaber, og herunder er altså deltagerbetaling et element.

Det er præcis det element, som vi tror vil være med til at skabe en bedre harmoni mellem udbud og efterspørgsel. Det vil sige, at de, som har behov for efteruddannelse, også vil få den, og det vil også gælde fremover.

Jens Peter Verner sen (S):

Jeg må jo sige, at ministeren såmænd uden den mindste rødmen nu erklærer, at man netop har fravalgt, at alle arbejdsgivere skulle betale til voksen- og efteruddannelse. Man siger fuldstændig åbent her i Folketinget, at det har man fravalgt. I stedet for, siger man så, skal den enkelte, der nu har brug for uddannelse, betale op til disse 750 kr.

Er det virkelig tænksomt af regeringen og af undervisningsministeren på den måde at sige: Virksomhederne, dem, som har brug for uddannede folk, skal ikke betale mere, det er en skatteskrue, og så overfører vi brugerbetaling til den enkelte medarbejder? Det er vel noget, der sker ikke mindst som følge af regeringens skattestop.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Det er fuldstændig korrekt, at den skat, som var en del af den tidligere lovgivning, er fjernet netop med henvisning til regeringens løfte om et skattestop, fordi det var en decideret skat, som

den tidligere regering valgte at pålægge arbejdsgiverne.

Så må jeg bedrøve hr. Jens Peter Verner sen med, at hr. Jens Peter Verner sen tilsyneladende ikke har fulgt særlig godt med i, hvad der rent faktisk foregår på det her område. Regeringen har således på intet tidspunkt lagt op til, at den enkelte medarbejder selv skulle finansiere den deltagerbetaling, som introduceres på området. Derimod har jeg gang på gang både i Folketingets Uddannelsesudvalg og også fra Folketingets talerstol undervejs i lovbehandlingen understreget, at regeringen anser det for en naturlig følge, at det netop er arbejdsgiverne som finansierer omkostningerne ved efteruddannelse, specielt når efteruddannelsen finder sted i arbejdstiden.

Jens Peter Verner sen (S):

Ja, nu er det jo sådan, at jeg har brugt en stor del af mit liv ude på det arbejdsmarked, hvor det her det foregår, og det, man har set, har jo netop været, at det var den enkelte, der kom til at betale.

Kl. 14.30

Men det, som jo er interessant, når man læser de bilag, der ligger, herunder også bilagene fra samrådet, er jo, at der forventes, at langt færre skal på uddannelse. Og det, som det medfører, er netop det, som er dybt alvorligt, nemlig at i stedet for at have en kvalifikationsstrategi, hvor man får dygtigere medarbejdere, får man en strategi, hvor man får medarbejdere, der er mindre dygtige. Mener landets undervisningsminister virkelig, det er rigtigt og korrekt, at man bruger den strategi?

Jeg kan godt se, at det hænger sammen med Venstres politik om, at så kan man også sænke lønnen, når folk kan mindre. Men det er jo kvalifikationsstrategien, vi må gå efter, fru Ulla Tørnæs.

Formanden:

Det hedder »ministeren«. Det er tiltaleformen her i Folketinget, hr. Verner sen.

Frank Jensen (S):

Nu har ministeren flere gange brugt udtrykket, at der skulle være bedre overensstemmelse mellem udbud og efterspørgsel. Hvad betyder det i virkelighedens verden, når ministeren siger det? Er det, at efterspørgslen skal bringes ned? For det er jo den eneste måde, man kan forstå det på,

som ministeren siger, hvis det ikke er totalt volapyk.

Når vi ser, at nu er beslutningen truffet om, at vi skal have indført brugerbetaling, 750 kr., på it-fag, og når regeringens videnskabsminister i dag står og præsenterer regeringens it-strategi, som skal gøre Danmark til foregangsland, vi skal i front osv., hvordan kan det så hænge sammen med, at der nu skal betales 750 kr. pr. uge på it-kurser?

Jeg tror, ministeren kommer til at erkende, at det ikke bliver sådan, at det bliver virksomhedsbetalt. Det bliver i høj grad sådan, at det bliver individuelle betalinger; det er jo også det, der står i den lovgivning, ministeren har fået vedtaget.

Så hvad er sammenhængen på den ene side mellem det, ministeren siger med udbud og efterspørgsel, og så det, vi nu også har set, at regeringen gerne vil bringe os i front på it-området, og at undervisningsministeren indfører brugerbetaling på 750 kr. pr. uge på it-kurser?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jamen sammenhængen er ene og alene den, at vi tror på, at vi hermed får kvalificeret efterspørgsel, det vil sige, at de kurser, som der reelt er behov for, også vil blive oprettet.

Dernæst tror vi også på, at det vil være med til at styrke kvaliteten i efteruddannelsesstilbudene, for alt andet lige tror jeg på, at når man skal have penge op af lommen, vil man også være tilbøjelig til at stille større krav til den efteruddannelse, der tilbydes. Så det er det, der er målet.

Jens Peter Vernersen (S):

Jamen det er jo helt utrolige udtalelser, der kommer fra undervisningsministeren, også her i sidste omgang, nemlig om denne styringsmekanisme, at der kun er behov for at uddanne dem, som virkelig vil betale disse 750 kr.

Det, der er behov for, og det må undervisningsministeren vel også i det mindste erkende, er jo rent faktisk, at flere bliver uddannet. Det er mig fuldstændig ufatteligt, at landets undervisningsminister accepterer, at færre skal uddannes, når samfundet – og ikke mindst fremover – vil efterspørge endnu flere uddannede, endnu flere, der kan tingene.

Det er da ganske almindelig kendt, at det, der bringer folk i arbejde, bibeholder arbejdet, er at uddanne, ikke det modsatte.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg bliver nødt til at sige, at der jo ikke er nogen som helst indikation af, at der er færre, der vil modtage efteruddannelse med det styringsredskab, som vi her vælger at introducere. Det er udbud og efterspørgsel, der vil harmonere bedre. Det vil sige, at dér, hvor der er behov, inden for de områder, hvor der er behov, vil der også være et udbud.

Så vil jeg bare sådan lige for en ordens skyld minde både hr. Frank Jensen og også hr. Jens Peter Vernersen om, hvad det rent faktisk er, regeringen lægger op til at der skal ske på det her område. Det er jo ikke en generel deltagerbetaling på 750 kr. pr. kursusuge, sådan som man kunne få indtryk af, når man lytter til det, hr. Frank Jensen var inde på. Det vil være sådan, at en tredjedel af de uddannelser, som finansieres af Arbejdsmarkedets Uddannelsesfond, vil blive pålagt deltagerbetaling, en deltagerbetaling, der vil variere fra 400 kr. til 750 kr. En række områder er således fuldstændig fritaget for deltagerbetaling.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Eftersom hovedspørgeren har udnyttet sine spørgemuligheder, har en medspørger ingen mulighed for at komme ind efter de regler, vi har fastsat.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1809

13) Til undervisningsministeren af:

Aage Frandsen (SF):

»Vil ministeren uddybe sit svar på spørgsmål nr. S 1718 om, hvordan regeringen vil »arbejde på, at 10. klasse målrettes de elever, der har særligt behov for at få et ekstra år i folkeskolen for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse?«

Skriftlig begrundelse

Det fremgår af punkt 10 i regeringens »10 skridt mod en bedre folkeskole«, at regeringen vil »arbejde på, at 10. klasse målrettes de elever, der har særligt behov for at få et ekstra år i folkeskolen for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse«, men det fremgår ikke af ministerens svar på spørgsmål nr. S 1718, hvad regeringen mener med »særligt behov«, og hvordan rege-

ringen mener, at 10. klasse skal eller kan målrettes mere, end det allerede sker. Det fremgår ikke, om regeringen forestiller sig ændringer i loven om 10. klasse, eller om regeringen forestiller sig ændringer for specielt de frie grundskoler og efterskolernes 10. klasse. Til gengæld har denne uklarhed efterladt megen usikkerhed i den del af uddannelsesverdenen, som beskæftiger sig med 10. klasse. Derfor forekommer en uddybning og en nærmere præcisering spørgeren relevant.

Kl. 14.35

Aage Frandsen (SF):

Baggrunden for dette spørgsmål og et tidligere stillet skriftligt spørgsmål er, at det punkt i regeringens 10 punkter vedrørende folkeskolen, som vedrører 10. klasse, er meget uklart formuleret. Det kan opfattes som en ren notering af, at man ifølge den eksisterende lov efter 3 års forløb skal evaluere, men det kan også opfattes på en anden måde, når man udtrykker det på den måde, nemlig at det specielt skal rettes mod dem, der har særligt behov for et ekstra år. Sådan mener jeg sådan set det er i dag, altså at det er rettet mod dem, der har et særligt behov.

Hvordan skal det forstås, det dér udtryk »særligt behov«?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Hr. Aage Frandsen har bedt mig uddybe mit svar på spørgsmål S 1718, som jeg tidligere har besvaret skriftligt.

Spørgsmålet fra hr. Aage Frandsen lyder nu: »Hvordan vil regeringen arbejde på, at 10. klasse målrettes elever, der har særligt behov for et ekstra år i folkeskolen for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse?«.

Baggrunden for ændringerne i folkeskoleloven for 10. klassens vedkommende i 1999 var det forhold, at op mod 70 pct. af en ungdomsårgang valgte 10. klasse, inden de gik videre til en ungdomsuddannelse, dette på trods af at ungdomsuddannelserne med nogle enkelte undtagelser er indrettet på, at eleverne kan starte direkte efter 9. klasse.

Under behandlingen af lovforslaget i 1999 var der i Folketinget bred enighed om, at 10. klasse skal ses som et supplement i overgangen mellem grundskolen og ungdomsuddannelserne netop for de elever, som ikke er afklarede i deres valg af ungdomsuddannelse. Derfor var det hensigten at målrette 10. klasse netop mod denne gruppe elever.

I dag ser vi, at 60 pct. af en ungdomsårgang vælger 10. klasse. Dette skoleår er således mere end blot et supplement i overgangen til ungdomsuddannelse, som der ellers var enighed om i Folketinget at det skulle være. I bemærkningerne til lovforslaget fra 1999 er det nævnt, at regeringen vil følge udviklingen af 10. klasse og efter 2 år vurdere virkningerne af 10. klassens funktion og udformning, herunder dens virkning som forberedelse for de unge til ungdomsuddannelserne.

Jeg ser det derfor som regeringens forpligtelse at iværksætte en evaluering af 10. klasse i løbet af i år. Den evaluering er helt afgørende for, at der tilvejebringes et sikkert grundlag for at vurdere, om skoleårets funktion og udformning lever op til de forventninger, som lovændringen i 1999 sigtede imod.

Som det fremgår bl.a. af regeringsgrundlaget, har regeringen en målsætning om, at de unge skal hurtigere igennem uddannelsessystemet, en målsætning, vi i øvrigt deler med den tidligere regering. I en demografisk situation, hvor der er små ungdomsårgange og en stor afgang fra arbejdsmarkedet, udgør enhver unødigt forlængelse af de unges uddannelsesforløb et samfundsøkonomisk problem.

En række initiativer er sat i værk i relation til at forbedre folkeskoleelevernes grundlag for at vælge ungdomsuddannelse efter 9. klasse. Her tænker jeg især på, at arbejdet med uddannelsesplanlægning nu begynder allerede i 6. klasse, og på den reform af hele vejledningsområdet, som er på vej.

Endvidere forventes regeringens initiativer med henblik på at styrke fagligheden i folkeskolen at resultere i, at eleverne er bedre fagligt udstyret til at fortsætte i en ungdomsuddannelse efter 9. klasse. Det er derfor regeringens helt klare forventning, at disse initiativer vil resultere i, at langt flere af grundskolens elever kan gå videre i en ungdomsuddannelse direkte efter 9. klasse.

I forlængelse deraf vil regeringen arbejde for, at 10. klasse virkelig målrettes de elever, som har behov for et ekstra år for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse. Det er elever, som har behov for at styrke deres faglige eller personlige kompetencer for derved at opnå større sikkerhed med hensyn til valg og gennemførelse af ungdomsuddannelse.

Når resultaterne fra evalueringen, der er under forberedelse i Undervisningsministeriet, foreligger, vil jeg komme med et konkret udspil

om, hvordan denne målretning af 10. klasse kan gennemføres.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg nævnte ikke at afbryde ministeren, selv om taletiden var noget overskredet, men vi lader hr. Aage Frandsen få ordet, 2 minutter, værsgo.

Aage Frandsen (SF):

Jeg er blevet mere klar over, hvad det er, regeringen forestiller sig, men det, som jo så alligevel efterlader et spørgsmål, er: Hvordan vil man sikre, at det dér særlige behov tilgodeses, og hvem er det, der skal sikre det? Er det Folketinget og regeringen, der via lovgivningen og udmøntning af lovgivningen skal indrette uddannelsen, sådan at der er nogle, der kvalificerer sig til at få lov til at tage 10. klasse, f.eks. at de har et gennemsnit på under 7 eller sådan noget? Jamen det er jo en måde at kvalificere nogle på. Eller forestiller man sig f.eks., at det er forældrene og børnene selv, de unge selv, der skal træffe beslutningen?

Kl. 14.40

Det, der ligesom ligger i regeringens udspil, og som kan siges i et vist omfang også indeholdes i den eksisterende lovgivning, er en tanke om, at samfundet skal styre de unges valg. Men når de unge vælger noget andet efter samråd med forældre, vejledere osv., er det vel et spørgsmål, om det ikke kan være, at de unge i og for sig er kloge nok til selv at træffe beslutning om, at de ud fra et modenhedssynspunkt, ud fra at ville styrke sociale og personlige kompetencer gerne vil have et ekstra år.

Så mit spørgsmål er: Hvordan er det, regeringen helt konkret vil ændre den nuværende lovgivning, hvis der nu stadig væk er 60 pct., der vælger at tage 10. klasse med?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Som jeg nævnte i min besvarelse, har jeg ikke noget konkret svar på det her og nu i dag. Men i henhold til den lov, som blev vedtaget i 1999, har vi forpligtet os til at evaluere loven. Og der synes jeg, at vi må konstatere, at det, som var målet med vedtagelsen af loven i 1999, som i øvrigt blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget, ikke er nået fuldt ud. Derfor synes jeg, vi har en forpligtelse til at se på, hvordan vi kan nå det, som også var målet tilbage i 1999.

Aage Frandsen (SF):

Bl.a. på baggrund af nogle af ministerens udtalelser til diverse fagblade er der inden for uddannelsesverdenen opstået en vis betænkelighed ved, hvilke metoder regeringen kunne forestille sig at anvende til at bringe antallet ned.

Det er der bl.a. inden for den frie skoleverden, hvor man er bekymret for, at en metode til at regulere antallet af 10. klasses elever på efterskoler kunne blive, at man ville sætte prisen op. Jeg vil godt høre, om det er en tanke, som er overvejet i regeringen. Det svarer ikke helt til det, ministerens parti tidligere har meldt ud, da man var i opposition.

Frank Jensen (S):

Jeg er meget tilfreds med, at ministeren lever op til det, der står i gældende lovgivning, nemlig at vi skal have evalueret det forlig, vi har om 10. klasse. Det er fint. Men jeg håber også, ministeren så vil lade den evaluering køre, og at det ikke er en evaluering, hvor resultatet er givet på forhånd.

Jeg har fuld forståelse for, at ministeren vil leve op til det, der står i grundlaget for reformen fra 1998 om 10. klasse, men det må også være sådan, at ministeren deler den opfattelse, som vi andre har, nemlig at vi også må undgå, at vi har for meget frafald i de efterfølgende ungdomsuddannelser.

Vi må altså sørge for, at vi kan bruge 10. klasse også til dem, der har behov for det til en modenhedsafklaring, hvor de får truffet det rigtige valg, så vi undgår, at de spilder mange år efterfølgende på det forkerte ungdomsuddannelsesvalg. Så jeg håber, ministeren også vil inddrage det perspektiv i sine evalueringsbestrebelse og i de konklusioner, der skal drages af evalueringen.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Lad mig tage det sidste først. Det er jo lige præcis det, der er målet. Når vi taler om, at unge skal hurtigere igennem uddannelsessystemet, er det jo ikke nødvendigvis et spørgsmål om at afkorte uddannelseslængden, men så er det et spørgsmål om at hindre et fravalg og også dermed også et frafald. Og der tror jeg på, at vores initiativer med en bedre vejledning vil få en væsentlig betydning.

Så vil jeg sige til hr. Aage Frandsen, at som jeg sådan set allerede har nævnt det, har jeg ikke på nogen måde lagt mig fast på, hvad evalueringen skal munde ud i, i og med at evalueringen rent

faktisk ikke er kommet i gang endnu. Men jeg kan i hvert fald understrege, at hr. Aage Frandsens forslag om decideret adgangsbeholdning på ingen måde indgår i min tankeverden. Det ville være helt i strid med, hvad det netop er, man skulle bruge 10. klasse til.

Der er jeg meget enig i det, som hr. Frank Jensen var inde på, og som jeg egentlig også lyttede mig til var hr. Aage Frandsens budskab, nemlig at 10. klasse skal bruges til, at de, der ikke har truffet et valg, så får afklaret, hvad er det for et valg, man ønsker at træffe efter 10. klasse.

Kl. 14.45

Aage Frandsen (SF):

Jeg havde også et andet spørgsmål, som jeg sådan set stillede, og som ministeren ikke svarede på. Det var, om man havde overvejelser om at regulere antallet af elever, der vælger efterskolerne. Ud fra regeringens tænkning om udbud og efterspørgsel er det jo også en metode, en metode, som jeg ikke bryder mig om, vil jeg gerne sige, og det er også derfor, jeg godt vil have, at ministeren forholder sig til, om det er noget, man har overvejelser om i regeringen.

Så vil jeg også godt spørge: Hvad er tidshorisonten i det her? Evalueringen går i gang, og hvornår kunne man så forestille sig, at der skal noget i gang med ændringer af 10. klasse? Og vil det falde sammen tidsmæssigt med regeringens tanker om at ændre i folkeskolen som sådan?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg tror, det ville være mest fornuftigt at se det samlet, og det er jo så også derfor, jeg har taget det med som det 10. skridt frem mod en bedre folkeskole.

Om der skal ske lovændringer, kan jeg ikke sige noget om overhovedet på nuværende tidspunkt, men jeg synes, det ville være mest fornuftigt at se det i en sammenhæng.

Aage Frandsen (SF):

Så har jeg lige det spørgsmål, som jeg har stillet to gange, altså om man overvejer noget med at regulere prisen for efterskoleelever.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Som jeg allerede har svaret, har jeg ikke på nogen måde lagt mig fast på, hvad det er, der skal ske med 10. klasse, og derfor kan jeg ikke svare på hr. Aage Frandsens spørgsmål. Men det, som evalueringen af 10. klasse munder ud i, vil na-

turligvis også have betydning for efterskolerne, i og med at en stor del af eleverne i 10. klasse jo netop går på efterskolerne.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1842

14) Til undervisningsministeren af:

Aage Frandsen (SF):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke opgaver der vil blive nedprioriteret i Undervisningsministeriet, når der skal ske besparelser med blandt andet afskedigelser til følge, og hvordan forestiller ministeren sig, at disse opgaver skal løses i fremtiden, eller om de eventuelt ikke skal løses.«

Skriftlig begrundelse

Det fremgår af finansloven, at der er områder, der ikke vil få tilført samme ressourcer som hidtil. Færre ressourcer må normalt betyde, at der er områder, der ikke dækkes så godt som hidtil.

Aage Frandsen (SF):

Baggrunden for spørgsmålet er, at der er meldinger, som der har været tidligere, ikke kun under den nuværende regering, men også under den tidligere regering – så det er ikke noget nyt fænomen, men det bliver det jo ikke bedre af – om, at der er undervisningstimer på erhvervsskolerne, der aflyses.

Baggrunden for hele diskussionen sidste efterår var, at der skulle tilføres erhvervsskolerne flere penge, og det var ud fra den betragtning, at man fra alle partiers sider sagde, at det var vigtigt med flere penge.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil bare lige være sikker på, hvad det er for et spørgsmål ...

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er vist noget galt i maskineriet, hr. Aage Frandsen, så vidt jeg kan se ...

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Vi kan godt, medmindre lystavlen forhindrer os i det, tage det spørgsmål, som hr. Aage Frandsen her har motiveret, nr. 15.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Vi er faktisk i gang med spørgsmål nr. 15, så vidt jeg kan se. Skal vi så tage spørgsmål nr. 15 nu og tage spørgsmål nr. 14 bagefter? Kan ministeren finde ud af det?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Det er helt o.k. med mig.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Værsgo. Så er det spørgsmål nr. 15, der svares på.

(Resten af forhandlingen om spørgsmål nr. 14 (S 1842) er optaget på side 5563 i fortsættelse af forhandlingen om spørgsmål nr. 15 (S 1843))

Spm. nr. S 1843

15) Til undervisningsministeren af:

Aage Frandsen (SF):

»Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang eleverne på erhvervsskolerne modtager den undervisning, som eleverne i henhold til bekendtgørelse m.v. har krav på og må forvente, og hvilken betydning finansloven for 2002 har haft herfor?«

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Ifølge lovgivningen om erhvervsuddannelser og erhvervsgymnasiale uddannelser har skolerne ansvaret for at sikre, at eleverne modtager undervisning i henhold til de fastlagte mål og rammer og ud fra den enkelte elevs forudsætninger.

Ministeriet har et centralt pædagogisk tilsyn, som er tilrettelagt forskelligt efter uddannelsernes forskellige styringsforhold. På erhvervsuddannelserne udfylder ministeriet på en overordnet måde de økonomiske og retlige rammer, som Folketinget har sat, mens de faglige udvalgte bestemmer uddannelsernes mål herindenfor.

De lokale uddannelsesudvalg samarbejder med skolerne om undervisningens tilrettelæggelse i den lokale undervisningsplan. Ministeriet har i forlængelse af Reform 2000 styrket tilsynet i forhold til de tekniske erhvervsuddannelser. Cirka en tredjedel af skolerne har haft pædagogisk tilsyn i 2001. Hovedindtrykkene fra tilsynsbesøgene er, at skolernes udvikling og planlægningen af undervisningen under de nye rammer er godt i gang, men ministeriet har i visse tilfælde stillet krav om forbedring af den lokale undervisningsplan.

På de erhvervsgymnasiale uddannelser, hvor mål og rammestyring er mindre udtalt end på erhvervsuddannelserne, har ministeriet i dette skoleår konstateret, at nogle erhvervsskoler havde indført ordninger under forskellige betegnelser som f.eks. »lærerfri undervisning« og »selvstudiedage«. Ministeriet har reageret med pålæg til et antal skoler om at ændre praksis med øjeblikkelig virkning, således at undervisningen gennemføres med de timetal, som bekendtgørelsen fastsætter.

Kl. 14.50

På trods af at taksterne i 2002 er nedsat med ca. 1,2 pct. på erhvervsskolerne i forhold til 2001, forringes handelsskolernes samlede økonomi ikke, da vi har genoprettet taksterne på hhv ved at tilføre 50 mio. kr. ekstra i forhold til den tidligere regerings finanslovsforslag for 2002.

Samlet set tilføres handelsskolerne ca. 8,3 mio. kr. mere i 2002 end i 2001. I forhold til den tidligere regerings finanslov har vi i finansloven for 2002 stoppet væksten i de grønne afgifter, som især var med til at udhule de tekniske skolers økonomi. De tekniske skoler har endvidere fået tilført 25 mio. kr. ekstra i 2002 som følge af reformen af de tekniske erhvervsuddannelser. Netto skal de tekniske skoler spare ca. 0,6 pct.

Det er min opfattelse, at skolerne kan præstere disse meget beskedne besparelser uden at give køb på kvaliteten, bl.a. gennem mere effektiv tilrettelæggelse af undervisningen og f.eks. gennem fælles indkøbsaftaler.

Aage Frandsen (SF):

Først vil jeg godt takke formanden og ministeren for den fleksible måde at afvikle spørgsmålene på.

Det, ministeren ikke rigtig forholder sig til, er, i hvilket omfang timer stadig væk aflyses, for det dér med at sige, at man har lærerfri timer osv., er jo reelt det samme som at aflyse undervisningen. I hvilket omfang foregår det?

Med ministerens opregning af, hvordan pengene er tilført området, kunne man jo få det indtryk, at ministeren mener, at der slet ikke er økonomiske problemer for erhvervsskoleområdet. Grunden til, at alle partier i efteråret var optaget af, at erhvervsskolerne skulle have tilført flere midler, var jo, at man erkendte fra alle partiers side, at skolerne havde været i en trængt situation.

I den forbindelse er det for os afgørende, at erhvervsskolerne betyder både tekniske skoler

og handelsskoler og for den sags skyld også landbrugsskoler. Det er hele feltet.

Og det er rigtigt, at regeringen har tilført nogle midler til handelsskolerne, men jo ikke til tekniske skoler i det omfang, der har været behov for det.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Og så skal vi lige have hr. Carsten Hansen ind som medspørger.

Carsten Hansen (S):

Ja, for det er et ganske interessant spørgsmål. Jeg var jo ude i valgkampen med den daværende fru Ulla Tørnæs, og der blev lovet ganske mange midler, bl.a. på Esbjerg Handelsskole, til handelsskolerne og tekniske skoler.

Mener ministeren, at den nuværende regering lever op til de løfter selv efter svipsen, hvor den nuværende undervisningsminister stod og lovede, at man ville tilføre mange ekstra midler? Er der ikke kun sket en genopretning, fordi den daværende hr. Anders Fogh Rasmussen lovede det under et besøg på Frederikshavn Tekniske Skole?

Har man tilført de mange ekstra midler, man lovede i valgkampen, til de tekniske skoler og handelsskoler? Og kan ministeren så leve med, at et af de store fag på skemaet er lærerfri timer?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg skal bare lige for en ordens skyld sige til hr. Carsten Hansen, at den daværende Ulla Tørnæs er nøjagtig den samme som den nuværende Ulla Tørnæs.

Jeg mener fuldt ud, som jeg også redegjorde for i besvarelsen til hr. Aage Frandsen, at den daværende Ulla Tørnæs' bemærkninger, som i øvrigt var de samme som den daværende hr. Anders Fogh Rasmussens bemærkninger, fuldt ud lever op til det, som regeringen har gennemført. Vi har, som jeg også svarede på spørgsmålet fra hr. Aage Frandsen, tilført handelsskolerne ekstra 50 mio. kr. oven i det finanslovsforslag, som var fremsat af den tidligere regering i august 2001.

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil godt bede ministeren om mere præcist at forholde sig til, i hvilket omfang antallet af lærerfri timer har været stigende her i foråret, eller om det har været faldende. Det første har man indtryk af, for det er i hvert fald sådan efter de beretninger, vi får, at antallet af lærerfri timer er

klart stigende – også mere, end der var tale om sidste år.

Så vil jeg godt sige til undervisningsministeren, at det jo er rigtigt, at man tilfører 50 mio. kr., men det er ikke 50 mio. kr. oveni. Og det, som handelsskolerne nok havde en forventning om – formentlig også i Esbjerg – var, at det var 50 mio. kr. mere i 2002 end i 2001, og ikke efter at man havde fjernet 1,2 pct.

Kl. 14.55

Tilsvarende for de tekniske skoler. De har jo ikke fået tilført et lignende beløb. Hvorfor de ikke skulle have det, må ministeren så afklare med sig selv, men i Venstres oplæg til finansloven står der »handelsskoler/erhvervsskoler«, så der må man have tænkt på de tekniske skoler, men glemt dem.

Frank Jensen (S):

Jeg skal bare bede ministeren om at bekræfte, at for handelsskolernes vedkommende er indeværende finansår lig med et stort rundt nul. For det er sådan, som ministeren har sagt, at handelsskolerne har fået 50 mio. kr. til deres hhx, men til gengæld har man sparet på deres grunduddannelse, hg, og det ender, som Inspektørforeningen har sagt til Folketingets Uddannelsesudvalg, med et rundt nul. Det skal jeg bare høre om ministeren kan bekræfte.

Carsten Hansen (S):

Ja, når jeg siger »den daværende«, er det, fordi det var man jo på det tidspunkt; det er »undervisningsministeren« i dag.

Men jeg vil godt bede ministeren om at kommentere på det, der hedder lærerfri timer: Mener ministeren, hvis jeg må sige det sådan, at de lærerfri timer er acceptable, og at det er rimeligt, at det er et af de helt store fag på skemaet? Det er det ene.

Det andet er: Mener ministeren ikke, at der er en sammenhæng imellem de manglende ekstra millioner kroner, der bliver lovet, og så de ca. 12.000 unge mennesker, der står og venter på en praktikplads i dag og ikke kan komme i gang, fordi skolerne måske ikke har penge til at lave det praktikpladsopsøgende arbejde?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Som jeg allerede nævnte det i min besvarelse af spørgsmålet, har ministeriet reageret med pålæg til en række skoler om at ændre praksis vedrørende bl.a. den lærerfri undervisning, naturligvis med henblik på at leve op til de bestemmel-

ser, der er fastsat i bekendtgørelsen, og det har jeg da en klar forventning om også sker ude omkring. Men hvis hr. Aage Frandsen og hr. Carsten Hansen er af en anden opfattelse, må vi naturligvis se nærmere på det. Selvfølgelig skal bekendtgørelsen efterleves.

Så vil jeg sige til hr. Aage Frandsen og hr. Frank Jensen og i og for sig også til hr. Carsten Hansen, at det, Venstre gav et løfte om, var at tilføre handelsskolerne ekstra 50 mio. kr., og der er det teknisk sådan, at Venstres finanslovoplæg er ændringsforslag til det fremsatte finanslovsforslag fra den daværende regering. Det er præcis derfor, at vi lander, ikke på et nul, men på 8,3 mio. kr., som jeg også nævnte i min besvarelse af spørgsmålet.

Aage Frandsen (SF):

Kan ministeren bekræfte, at Venstres uddannelsesordfører i september måned til Politiken – jeg tror, det var den 12. september – udtalte, at hvis der er tale om, at regeringen i finanslovsudspillet har fjernet nogle penge, så må man jo lægge det ekstra oveni, altså 50 mio. kr. plus de 1,2 pct.? Det var, hvad Venstres ordfører på det tidspunkt udtalte til Politiken.

Så vil jeg godt lige have ministeren til at forholde sig til spørgsmålet om de timer, som ikke bliver afholdt. Betyder det, ministeren siger, at hvis vi nu får indberetninger fra forskellige steder, kan vi henvende os til ministeren, og hvis det så viser sig, at en række af de dér eksempler påviser, at der er et problem med, at timerne ikke bliver afholdt, så vil ministeren gøre en ekstra indsats? Og hvis skolerne svarer, at de ikke har pengene, hvad vil ministeren så gøre?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil sige til hr. Aage Frandsen, at den undervisning, der foregår ude omkring, naturligvis skal være i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i bekendtgørelsen.

Så vil jeg lige sige til hr. Aage Frandsen, at jeg er ikke bekendt med Venstres ordførers udtalelser til Politiken, men kan blot henholde mig til den besvarelse, som jeg allerede har givet vedrørende det rent tekniske i Venstres finanslovoplæg, som er ændringsforslag til det af den tidligere regering fremsatte finanslovsforslag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så går vi tilbage til spørgsmål nr. 14, der er stillet til undervisningsministeren af hr. Aage Frandsen.

Spm. nr. S 1842

14) Til undervisningsministeren af:

Aage Frandsen (SF):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke opgaver der vil blive nedprioriteret i Undervisningsministeriet, når der skal ske besparelser med blandt andet afskedigelser til følge, og hvordan forestiller ministeren sig, at disse opgaver skal løses i fremtiden, eller om de eventuelt ikke skal løses?«

Skriftlig begrundelse

Det fremgår af finansloven, at der er områder, der ikke vil få tilført samme ressourcer som hidtil. Færre ressourcer må normalt betyde, at der er områder, der ikke dækkes så godt som hidtil.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja, så er det ministeren med det samme – så hurtigt, som det kan lade sig gøre altså.

Kl. 15.00

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

I forbindelse med årsværksbesparelsen har ministeriet foretaget en gennemgang af, hvilke opgaver der bortfalder eller reduceres som følge af ny lovgivning, samt hvilke opgaver der kan løses på nye måder som konsekvens af forskellige iværksatte udviklingsprojekter.

Der er først og fremmest tale om en række større områder, herunder bl.a. L 79, der danner grundlag for udlægning af daghøjskolerne til kommunerne og afvikling af den fri ungdomsuddannelse samt en forenkling af finansieringsordningen for de ledige. Dernæst er der tale om en omlægning af ministeriets tilsynsvirksomhed, herunder en mere klar opgavefordeling mellem skolerevisorerne og ministeriet samt et fokusskifte fra gennemgang af enkeltinstitutioner til sektorovervågning.

Endelig er der overflytningen af AMU-området til Undervisningsministeriet, den hermed sammenhørende lovgivning om en enstrengt institutionsstruktur samt sammenkøringsskemaerne i forvaltningen. Sluttelig er der forskellige forenklingforslag, herunder L 112 om for-

enkling af tilskudsregler i forbindelse med regeringens forenklingsprogram samt iværksatte og planlagte it-projekter.

Derudover foretages der flere andre omlægninger og effektiviseringer af rent administrativ karakter, og jeg skal her nævne et par eksempler.

For det første en ændret tilrettelæggelse af eksamensadministrationen: Fagkonsulenterne bevarer deres områdevis tilknytning, og samtidig tilrettelægges arbejdet i højere grad i netværk, både på tværs af uddannelserne og i beslægtede fagkredse inden for et uddannelsesområde. For det andet en effektivisering af puljeadministrationen: Omlægning til internetbaserede publikationer.

Jeg vil imidlertid gerne fremhæve, at der er tale om omlægninger af interne arbejds gange, herunder øget anvendelse af digital forvaltning i ministeriet, og jeg vil derfor ikke gå nærmere i detaljer med enkeltopgaver. Ministeriets interne arbejdstilrettelæggelse er efter min opfattelse en opgave for embedsmænd og ikke for politikere.

Aage Frandsen (SF):

Jeg har heller ikke tænkt mig at blande mig i, hvordan man tilrettelægger arbejdet, men jeg er optaget af, hvad der kommer ud af det arbejde, der udføres, og det mener jeg er en politikers opgave.

I den forbindelse vil jeg godt spørge, hvordan man fra regeringens og Undervisningsministeriets side sikrer, at et gymnasium i én del af landet og et i den anden del af landet har samme kvalitet i undervisningen. Vi har jo en målsætning om landsdækkende ensartethed i undervisningen, og i den forbindelse er det klart, at spørgsmålet om fagkonsulenternes opgaver og fagkonsulenternes muligheder for at føre tilsyn og sikre, at undervisningen ét sted i landet er den samme som et andet sted i landet, er ganske afgørende, og så er det jo et problem, hvis man reducerer dem.

Ministeren siger, at der sker en omlægning af tilsynet. Betyder det, at den mulighed for at komme ud på skolerne, som fagkonsulenterne har haft som en del af deres job, bliver reduceret? Tilsyn forudsætter bl.a. også, at man kommer ud og medvirker ved nogle evalueringer, som regeringen også er optaget af, og betyder det i denne forbindelse, at fagkonsulenterne på f.eks. ungdomsuddannelsesområdet får reduceret det arbejde, de udfører ude i marken?

Frank Jensen (S):

Vi har ikke tænkt os at blande os i ministerens dispositionsrettigheder over for personalet, men jeg tror, ministeren er enig i, at det er en politisk opgave at sikre, at lovgivningen på gymnasieområdet og en række andre områder inden for Undervisningsministeriets ressort også kan gennemføres med den medarbejderstyrke, der er til stede.

Angående netop tilsynet, som også hr. Aage Frandsen var inde på, vil jeg gerne spørge ministeren: Hvor mange færre fagkonsulenter vil der være i Undervisningsministeriet, fordelt på gymnasieområdet og på folkeskoleområdet? Ministeren kan jo ikke på den ene side rejse land og rige rundt og tale om det faglige niveau og samtidig gennemføre nogle ting, som gør, at vi ikke har noget overblik over, hvordan det faglige niveau udvikler sig.

Vi er enige i, at der skal være et nationalt højt fagligt niveau, men hvor mange færre fagkonsulenter vil der være at gøre godt med på gymnasieområdet og på folkeskoleområdet i fremtiden?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Allerførst vil jeg gerne benytte lejligheden til at understrege, at regeringen under ingen omstændigheder går på kompromis med bl.a. den nationale studentereksamen. Det er absolut ikke det, der er hensigten.

Kl. 15.05

Det, der er lagt op til, er som nævnt en omlægning af fagkonsulentordningen, og jeg har fuld tillid til, at regeringens målsætning om først og fremmest at bevare den nationale studentereksamen, når det er gymnasiet, vi taler om, og også styrke kvaliteten og fagligheden i undervisningen også kan efterleves med den omlægning, der er lagt op til her.

Aage Frandsen (SF):

Jeg tror gerne, at det slet ikke er regeringens mening, at det skulle gå ud over den landsdækkende ungdomsuddannelse eller de fire gymnasiale ungdomsuddannelser, men det kunne jo godt være, at konsekvensen er, at de bliver ramt.

Det kan også være konsekvensen, at fagligheden kan blive ramt, for tilsynets og ikke mindst fagkonsulenternes job har jo været at sikre, at det var i orden de forskellige steder i landet. Jeg har indtryk af, at det bliver tilfældet i fremtiden, at det i højere grad er nogle mennesker, som sidder her i København i Undervisningsministeriet

eller har tilknytning til Undervisningsministeriet, der skal føre tilsyn, og at de i langt mindre udstrækning end tidligere kommer rundt omkring i landet på de forskellige uddannelsesinstitutioner. Det er ikke en ny tendens, men jeg kan se, den bliver væsentligt forstærket, også af den måde, ministeren svarer på, når hun bruger ordene »omlægning« og »man foretager tilsynet på en anden måde end tidligere«.

Carsten Hansen (S):

Man kan sige, at nu kommer undervisningsministeren på en stor pædagogisk opgave.

Jeg har endnu ikke forstået – men det kan selvfølgelig være, det bare er mig, der ikke har det – hvordan man kan skære 22 pct. ned, som det er fremgået af dagspressen, og samtidig løse alle opgaver på samme vis. Kan ministeren ikke løfte sløret lidt for, hvor mange årsværk det er, der skal væk, og hvordan de er fordelt på konsulentopgaver, som hr. Frank Jensen spurgte om? Der må da være nogle opgaver, der skæres væk, ellers har der jo siddet 22 pct. for mange medarbejdere, og mener undervisningsministeren, at det var tilfældet, før denne spareplan blev sat i værk?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Nu er det altså sådan, at der er fagkonsulenter inden for forskellige områder, og det er sådan set forskellige fagkonsulenter, der er tale om. Jeg vil sådan set mene, at det var mere hensigtsmæssigt, at det blev klart enten ved et skriftligt spørgsmål eller også i Folketingets Uddannelsesudvalg. Det er ikke, fordi jeg ikke vil svare på det, men det er faktisk mange forskellige tal, det drejer sig om.

Jeg vil godt benytte lejligheden til at understrege, at fagkonsulenterne er og fortsat skal være livlinen mellem Undervisningsministeriet og de forskellige institutioner. Det vil der under ingen omstændigheder blive ændret på, og det vil jeg sige, at fagkonsulenterne fortsat skal være ministeriets kontakt til de forskellige miljøer. Det ændres der heller ikke på. Nogle af de måder, man samarbejder på, og den måde, man tilrettelægger tilsynet på, bliver lagt om, men der bliver ikke cuttet, så der ikke er noget fagligt tilsyn med den undervisning, der foregår i institutionerne.

Aage Frandsen (SF):

Når man laver det, som ministeren selv kalder en omlægning af tilsynet, kan man jo godt flytte

fokus fra, hvor det er, de pågældende sidder. Men hvis man i højere grad sidder i København og skal føre tilsyn, inden man kommer ud og laver evalueringer og vejledninger og rådgivninger osv. osv., risikerer man jo – ikke fra den ene dag til den anden dag, men måske over en 10-årig periode – at man i stigende omfang får 14 eller 15 eller 16 forskellige typer gymnasier, alt afhængig af hvor mange amter vi skal tælle med sammen med København og Frederiksberg. Det er vel ikke forkert, at Amtsrådsforeningen godt kunne forestille sig noget i den retning.

Jeg må forstå ministeren sådan, at det under ingen omstændigheder er det, regeringen vil. Men det kan regeringen jo godt bidrage til ved at lave nogle besparelser, som bliver mere eller mindre ført ud i livet af amterne, så vi i virkeligheden får 16 forskellige gymnasiale uddannelser, alt afhængig af hvor vi er henne i landet.

Frank Jensen (S):

Nu har vi jo efterhånden hørt mange gange fra den nuværende undervisningsminister, at det ikke får nogen betydning. Man sparer en masse penge, men det får ikke nogen betydning uden for Slotsholmen. Men sådan hænger tingene jo ikke sammen. Vi ved jo alle sammen, at skærer man ned på fagkonsulenterne, er der færre fagkonsulenter og færre muligheder for at de kan komme rundt på gymnasierne og være med til at sikre det nationale niveau.

Kl. 15.10

Jeg forstår godt, at ministeren her i dag ikke vil oplyse over for Folketinget, hvordan det fordeler sig inden for de enkelte fag, men kunne ministeren ikke bare oplyse Folketinget om, hvor mange årsværk det drejer sig om? Hvor mange færre årsværk bliver der på fagkonsulentområdet? Jeg medgiver, at meget skal henvises til skriftlige besvarelser, men kunne vi ikke bare få oplyst, hvor mange færre fagkonsulenter der er for gymnasiet, altså det almindelige gymnasium, og for de tekniske gymnasier og for handelsgymnasierne og for folkeskolen? Bare det tal kunne det være rart at få oplysning om i dag.

Carsten Hansen (S):

Ministeren har jo selv været voldsomt optaget af Pisaundersøgelsen og fagligheden i folkeskolen og tilsynet med de frie skoler osv., som det fremgår af de lovforslag, vi har under behandling nu.

Er det ikke betænkeligt at skære en del af fagkonsulenterne væk, også på folkeskoleområdet,

når vi ser de store forskelle, der er på netop folkeskoleområdet? Er ministeren ikke betænkelig ved det? Og vil ministeren give et klart tilsagn om, at der vil ske rådgivning og tilsyn i samme omfang som i dag på både folkeskoleområdet og gymnasieområdet osv.? Vil der være nøjagtig det samme tilsyn, og vil det foregå i lige så stort omfang, som det foregår i dag? Det kunne være rart at få et klart svar på det.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Som jeg indledte med at sige, går regeringen under ingen omstændigheder på kompromis med den nationale studentereksamen, og jeg er helt overbevist om, at skulle der komme eksempler på det modsatte, ville hr. Aage Frandsen være der med det samme, og så ville vi i fællesskab sikre, at det ikke kom til at ske igen. Det er jeg helt overbevist om.

Så sagde jeg, at det sådan set ikke var af uvilje, at jeg ikke oplyste tallene over for hr. Frank Jensen. Jeg ville gerne gøre det, men mente, det var mest hensigtsmæssigt at gøre det enten i udvalget eller i et svar på et skriftligt spørgsmål, men på givnen foranledning får Folketinget hermed oplysningerne:

På det gymnasiale område vil der være tale om lidt under fire årsværk ud af 36 årsværk. På folkeskoleområdet vil der være tale om lidt over ét årsværk ud af 13,5 årsværk, og på de erhvervsrettede uddannelser vil der være tale om en reduktion på ét årsværk ud af 10,5 årsværk. Det meddeler jeg også gerne udvalget skriftligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1844

16) Til beskæftigelsesministeren af:

Carsten Hansen (S):

»Hvad er baggrunden for, at ministeren på tv har udtalt, at det ikke var muligt at få deltidsarbejde på Coloplast på grund af overenskomst-erne?«

Skriftlig begrundelse

Ministeren har i debatten om regeringens forslag om tvungen deltid inddraget Coloplast som det hidtidige eneste eksempel fra ministerens side, hvorefter overenskomsten angiveligt skulle hindre medarbejdere i at overgå til deltid.

Af Kvindernes Fagblad nr. 3 årgang 2002 fremgår imidlertid, at dette ikke er korrekt, idet det er ledelsen på virksomheden og ikke overenskomsten, der afviser deltid til ældre medarbejdere.

Carsten Hansen (S):

Vi har haft meget travlt i Arbejdsmarkedsudvalget, og det ved beskæftigelsesministeren selvfølgelig. Vi har haft over 30 deputationer inde angående deltidsløvsforslaget, L 104, og vi har spurgt hver eneste deputation, om der er eksempler på, at man ikke har kunnet komme på deltid, når man har ønsket det. Vi har spurgt fagforeningerne og arbejdspladserne, både store arbejdspladser med flere tusinde medarbejdere og arbejdspladser, der kun har ganske få, men der har endnu ikke været ét eksempel – ikke ét eksempel.

Ministeren fremhævede både her i Folketinget og i fernsynsudsendelsen Coloplast, og vi havde Coloplast i deputation og foretræde for Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg i sidste uge. Den kvindelige fællestillidsrepræsentant er meget vred over, at man bliver fremstillet som en virksomhed, der ikke vil føje medarbejdernes deltidso ønsker, fordi overenskomsten ikke giver lov til det, når sandheden er, at virksomheden hidtil har afslået deltidso ordninger for de ældre.

Jeg vil spørge: Hvad er det for en begrundelse, beskæftigelsesministeren bruger, når han fremhæver Coloplast, når det i virkeligheden er virksomheden, der forhindrer det og ikke overenskomsten?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Ja, så er den gal igen. Så er vi igen tilbage ved deltidsspørgsmålet, som vi har været samtlige onsdage, siden denne regering tiltrådte.

Jeg har udtalt mig på baggrund af, hvad personalechefen på Coloplast er citeret for i Kvindernes Fagblad nr. 2., og jeg citerer:

»Vi ville være nogle skurke, hvis vi som arbejdsgivere tvang vore ansatte ned i arbejdstid og dermed bidrog til at forringe deres økonomi. Vi har en deltidspolitik her på virksomheden, og den kan kun bruges af funktionærerne, men da vi i produktionen også har medarbejdere, der ønsker at arbejde i færre timer, det er typisk lidt ældre medarbejdere, hilser vi regeringens forslag velkommen. Men der kan aldrig blive tale om at tvinge nogen ned på et lavere timetal.«

Carsten Hansen (S):

Er virkeligheden ikke, hr. beskæftigelsesminister, at beskæftigelsesministeren ikke undersøgte sagen ordentligt, men fangede et hurtigt citat i et blad, og at det i øvrigt var det eneste eksempel?

Jeg vil gerne bede ministeren om at fremkomme med yderligere eksempler, hvis de findes. Vi har som sagt nu spurgt over 30 forskellige deputationer i Arbejdsmarkedsudvalget og Uddannelsesudvalget, og jeg kan love, at vi spørger hver eneste, der kommer ind.

Kl. 15.15

Men lad mig citere fra et andet blad, eller rettere sagt det samme blad, men en anden artikel, hvor fællestillidsrepræsentanten siger:

Jeg har været adskillige gange hos de lokale ledere med ældre medarbejdere, der gerne ville på deltid. Det er altid blevet afslået med en begrundelse om, at det er svært at administrere. Det samme gjaldt, da to ældre medarbejdere gerne ville have en fuldtidsstilling.«

Er det ikke sådan, at det ikke er overenskomsten, der er blokerende, men at det simpelt hen er denne ene virksomheds politik over for ældre medarbejdere og folk, der vil på deltid, og løser man virkelig det her via et lovindgreb?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Onsdag efter onsdag deltager jeg i spørgetiden om deltidsforslaget. Dag efter dag hører jeg fagbevægelsens forbandelser over et forslag, som giver den enkelte lønmodtager en ret til at indrette sit eget liv.

Tag nu også spørgsmålet i dag. Jeg citerede Kvindernes Fagblad nr. 2 fra 2002, hvor personalechefen på Coloplast fortalte, at deltidsmuligheden på virksomheden kun stod åben for funktionærerne, ikke for arbejderne. Jeg har tilladt mig at citere denne udtalelse, fordi den giver et eksempel på netop et af de problemer, som forslaget om deltid vil løse. Især ældre medarbejdere vil gerne på deltid, og der vil jeg opfordre hr. Carsten Hansen til at tale med Ældre Sagen.

Jeg gik naturligvis også ud fra, at Kvindernes Fagblad ikke ville bringe en historie om et så centralt spørgsmål, hvis de faktiske oplysninger var forkerte, og derfor mit ordrette citat. Jeg kan nu forstå på nogle blade, at man på virksomheden har en anden opfattelse. Det ændrer dog ikke ved den kendsgerning, at den overenskomst, der gælder på virksomheden, forbyder deltid.

Carsten Hansen (S):

Er det ikke sådan, at når man skal fremsætte et lovforslag, og man skal udtale sig som minister, så bør man undersøge tingene ordentligt? Det er nemlig sådan, at de på Coloplast er inde under industriens overenskomst, og at den giver mulighed for deltid, hvis man kan aftale det, men det er virksomhedens ledelse, der har blokeret.

Jeg vil bede ministeren anmode sit kæmpestore bagland i form af ministeriet om at undersøge de her ting, inden ministeren udtaler sig. Det er faktisk temmelig frustrerende, at vi gang på gang skal præsenteres for citater, som ikke er korrekte, og at det, som sker på virksomhederne, ikke er korrekt. Jeg synes, det er frustrerende, at vi her i Folketinget skal opleve, at også en minister udtaler sig på et så forkert grundlag. De er under industriens overenskomst.

Mener ministeren ikke, at man burde trække et sådant lovforslag, når det er lavet på et så forkert grundlag? I virkeligheden er det ikke overenskomsten, der blokerer, men det er virksomhedens egen holdning over for ældre medarbejdere.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

I radioens P1 forleden dag fortalte tillidsrepræsentanten på Coloplast i Orientering, at der ikke var deltidshindringer i deres overenskomst. Beskæftigelsesministeren, måtte man forstå på udtalelserne, omgås sandheden meget letfærdigt. I Ekstra Bladet i går den 23. april siger fællestillidsmanden på Coloplast, at det er lodret forkert, at overenskomsten forhindrer deltid, for man er omfattet af industriens overenskomst. Den giver mulighed for deltid. Så tilføjer hun: Nogle kan få, andre kan ikke få. Godt!

Den overenskomst, der gælder på virksomheden og på Coloplast, er altså industriens overenskomst 2001, og den har jeg her. I § 11, stk. 1, på side 23 siges det, og jeg citerer: »Virksomheder og medarbejdere, der måtte være interesseret heri,« og det er deltidsbeskæftigelse, »kan træffe aftaler om deltidsbeskæftigelse«, og nu kommer det: »under forudsætning af, at de pågældende ikke i forvejen har beskæftigelse på fuld tid i den pågældende virksomhed eller i en anden virksomhed, medmindre særlige hensyn taler for en kortere arbejdstid end den normale.« Og der henvises så til § 30, stk. 1, i overenskomsten, som handler om de mennesker, der har nedsat arbejdssevne.

Jeg opsummerer: Hvis man i forvejen er fuldtidsansat på den pågældende virksomhed eller en anden virksomhed under denne overenskomst, kan man ikke gå på deltid.

Så vil jeg godt spørge: Er der nogle i salen, der ikke har hørt det? Så vil jeg gentage: Hvis man i forvejen er fuldtidsansat på den pågældende virksomhed eller en anden virksomhed, kan man ikke gå på deltid.

Kl. 15.20

Så siges det i § 11, stk. 3: »Antallet af fuldtidsstillinger må ikke reduceres i forbindelse med etablering af deltidsbeskæftigelse.« Og så er der undtagelsen, som henviser til de medarbejdere, der har nedsat arbejdsevne. Det er bare ikke den gruppe, regeringens deltidsforslag tager sigte på, for for at komme på deltid efter regeringens forslag behøver man ikke at have nedsat arbejdsevne. Jeg synes, det er deprimerende, at vi onsdag efter onsdag skal strides om fakta. Det forekommer mig, for at sige det blidt, ikke særlig hensigtsmæssigt.

Carsten Hansen (S):

Nej, det forekommer ikke særlig hensigtsmæssigt, men jeg synes, at ministeren skulle have undersøgt det ordentligt, inden han gik ud og udtalte sig. Og jeg synes egentlig, at ministeren udtaler sig mod bedre vidende, for det er ikke overenskomsten, og det udtaler medarbejderen så også. På Coloplast, siger hun, er det først og fremmest ansatte, der er blevet slidt ned eller ramt af sygdom, der får bevilget deltidsjob, og det er så, fordi virksomheden synes, de skal være der og ikke andre steder. Men i virkeligheden kan man aftale sig ud af det, og det åbner overenskomsten også mulighed for. Jeg synes, man skulle undersøge det bedre.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det viser jo bare, at hr. Carsten Hansen har misforstået forslaget. Vores forslag går ud på at give en lønmodtager en ret til at gå til sin arbejdsgiver og aftale nedsat tid. Jeg vil godt lige opsummere det, der står i industriens overenskomst 2000-2004, og det er den periode, det gælder for.

For det første: Coloplast arbejder på denne her overenskomst, som lægger hindringer i vejen for deltidsbeskæftigelse, det fremgår af § 11, stk. 1, og § 11, stk. 3, i overenskomsten.

For det andet: Udtalelserne fra Coloplasts personalechef i Kvindernes Fagblad er fuldstændig korrekte og i overensstemmelse med

overenskomstens bestemmelser. Ikke alle, der ønsker at kunne gå på deltid, kan få lov.

For det tredje: Regeringens forslag tager netop sigte på at hjælpe de medarbejdere på Coloplast, som af private grunde ønsker at gå på deltid, men som har fuld arbejdsevne. Der gøres så mange krumspring i denne her sag for at forhindre almindelige lønmodtagere i at aftale en lavere arbejdstid, når de f.eks. nærmer sig pensionsalderen. Man kan i sandhed tale om, at hensynet til organisationerne tæller mere end hensynet til det enkelte menneske. Hvad var det nu, Socialdemokraternes slogan var i den sidste valgkamp? Mennesker først, tror jeg nok, det hed, men man har ikke meget fornemmelse af det, når man overværer debatterne her i salen.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Carsten Hansen, og det er den sidste bemærkning.

Carsten Hansen (S):

Ja, det er fantastisk. Vi har nu haft 30 deputationer inde, vi har spurgt efter eksempel på eksempel, og når ministeren så fremhæver et eksempel, viser det sig, at det er på et fuldstændig forkert grundlag.

Det er da underligt, at ministeren har fremsat et lovforslag, som skal dække de 4 pct. af lønmodtagerne, som ikke har deltidsbegrebet inde i deres overenskomster, et frihedsbegreb, som ingen ønsker sig, heller ikke de arbejdsgivere, der har deltaget her.

Det er altså udelukkende, for at Venstre kan få sin frihedspakke, som er ideologisk bestemt, igennem, som giver arbejdsgiverne en ubetinget ret til at sætte mennesker på deltid, hvis det vel at mærke er begrundet i virksomhedens forhold, og når ministeren så har ét eksempel, så viser det sig, at det ikke er overenskomsten, der blokerer. Det er dog fantastisk, at vi skal leve med dét.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Til Hr. Carsten Hansen: Jeg vil henvise til SiD-undersøgelsen, som viste, at 20 pct. af SiD'erne ønsker at gå på deltid, og at halvdelen af dem kunne oplyse, at det var overenskomsten, der var en hindring. LO har fået foretaget en undersøgelse, der viser det samme. Hr. Carsten Hansen lukker øjnene og leder efter navngivne personer, men jeg vil bare opsummere denne her sag én gang til, fordi den er så krystalklar: Colo-

plast arbejder på industriens overenskomst 2001-2004, som lægger hindringer i vejen for deltidbeskæftigelse. Hindringerne fremgår af § 11, stk. 1, og 11, stk. 3.

Udtalelserne fra Coloplasts personalechef i Kvindernes Fagblad nr. 2 i år 2002 er fuldstændig korrekte. Der er hindringer i overenskomsten, og ikke alle, der ønsker at kunne gå på deltid, kan få lov. Funktionærerne kan, men de timelønnede arbejdere kan ikke, medmindre tilidsmanden synes, det er en god idé.

Regeringens forslag tager netop sigte på at hjælpe de medarbejdere på Coloplast, som af private grunde ønsker at indrette deres liv lidt anderledes, end hr. Carsten Hansen ønsker at de skal gøre det, og det åbner det mulighed for – og det er ikke betinget af, at de har nedsat arbejds- evne.

Jeg synes altså, at vi i denne her sag skulle prøve at komme ned til kendsgerningerne og prøve at erkende, at vi altså nu er kommet ind i et nyt århundrede, hvor det ikke er organisationernes tvang, der skal styre de enkelte mennesker, men at den enkelte familie og det enkelte menneske har en ret til at indrette sit liv, som det vil, uanset hvad Poul Erik Skov Christensen i SiD eller andre måtte mene om sagen, så enkelt er det. Kald det ideologi eller ej. Mennesker først.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 15.25

Spm. nr. S 1834

17) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Vil ministeren tilvejebringe en udtrykkelig hjemmel, således at politiet vil kunne pålægge bestemte personer at melde sig på den lokale politistation på bestemte tidspunkter med det formål, at uheldige og uønskede personer kan holdes væk fra fodboldkampe?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren har i spørgsmål nr. S 391 af 30. oktober 2001 spurgt til, om ministeren ville etablere en såkaldt »meldeordning« for voldelige fodboldtilskuere, således at uønskede personer kan holdes væk fra fodboldkampe. Sådanne melde-

ordninger kendes fra udlandet og fungerer ganske godt.

Af svaret på spørgsmål nr. S 391 fremgik det, at en meldeordning ville forudsætte en udtrykkelig hjemmel til politiet. Men det fremgik ikke af svaret, om ministeren ville etablere en sådan hjemmel, hvilket var helt i tråd med den tidligere regerings ligegyldige og laden stå til-holdning overfor ballademagere, bøller og voldspersoner.

Det er spørgerens opfattelse, at den nye regering ikke på samme måde som den tidligere regering vil acceptere og finde sig i, at simple ballademagere ødelægger fornøjelsen for lovlige, fredelige og ordentlige tilskuere og tilmed belaster klubbernes omdømme, og derfor bør der tages fat på problemet og tilvejebringes den nødvendige hjemmel.

Peter Skaarup (DF):

Det har i lang tid været et problem, at der i forbindelse med fodboldkampe, afviklet her i Danmark, har været uro, vold, ballade fra roli- eller hooligans, er det nok i det her tilfælde, og derfor har Dansk Folkeparti stillet to spørgsmål under spørgetiden her i dag.

Vi synes, det er uheldigt, at familiefaderen, der godt vil have sine børn med til fodbold, i dag måske har problemer med det, fordi der altså har været uro, og der er ballademagere med.

Vi har nogle forskellige ideer til, hvordan man kan komme omkring det, og en af dem er, at man indfører en såkaldt hjemmel til politiet med hensyn til de bestemte personer, for det er jo en ret sluttet kreds af ballademagere. Vi ser nogle af dem optræde i forbindelse med superligakampe og landskampe, og vi har set, at det er en ret sluttet kreds. Kunne man ikke lave en meldeordning hos politiet, så man sagde, at de personer, der her er problemer med, altså har at møde på den lokale politistation på det bestemte tidspunkt, hvor kampen foregår? Så bliver det i hvert fald umuligt at komme til fodbold.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Besvarelsen den 12. november sidste år af det spørgsmål, som hr. Peter Skaarup har stillet den tidligere justitsminister om samme emne, indeholdt bl.a. en beskrivelse af det samarbejde, som allerede i dag finder sted mellem politikredsene og mellem politiet og klubberne i forbindelse med afvikling af en fodboldkamp. I anledning af hr. Peter Skaarups spørgsmål har Justitsministeriet så indhentet udtalelser fra Rigspolitichefen,

fra Politimesterforeningen og fra Politidirektøren i København.

Jeg kan oplyse, at det er Rigspolitiets vurdering, at klubberne og stadionkontrollørerne i dag varetager deres opgaver og opretholder ro og orden på en sådan måde, at den politimæssige nytteværdi af en særlig meldepligt vil være begrænset.

Jeg kan endvidere oplyse, at både Politimesterforeningen og Politidirektøren i København har tilsluttet sig denne opfattelse. Politimesterforeningen har i den forbindelse tilføjet, at det forekommer foreningen tvivlsomt, hvilken effekt en meldepligt vil kunne antages at få, al den stund at de personer, der kunne tænkes pålagt en sådan meldepligt, med stor sandsynlighed ikke ville efterkomme den.

Jeg tror ikke, der er nogen, der kan være uenig i intentionerne bag hr. Peter Skaarups spørgsmål, nemlig at der skal sikres en god afvikling af fodboldkampe, og at vi skal holde ballademagerne væk. Det er også baggrunden for det tætte samarbejde, der i dag er mellem klubberne og politiet. Og som nævnt er det politiets opfattelse, at dette samarbejde fungerer efter hensigten.

Derfor er der efter min opfattelse heller ikke noget grundlag for at tage initiativ til at indføre en ordning med meldepligt, som politiet ikke mener vil have nogen større effekt. Jeg vil dog samtidig gerne tilføje, at det vel alt andet lige også forekommer mere naturligt at samarbejde om at sikre en god kontrol og sikkerhed ved det stadion, hvor en fodboldkamp afvikles, end at pålægge nogle en pligt til at melde sig på en politistation. Formålet er jo sådan set ikke at vide, hvor vedkommende er, men blot at sikre, at de ikke er til fodbold eller laver ballade, mens de er der.

Peter Skaarup (DF):

Vi i Dansk Folkeparti synes, at det er noget, der skal gøres noget ved. Om det er den her ordning, som man har overvejet i nogle lande, eller det er en anden ordning, er for så vidt ikke for os så afgørende. Det, der er afgørende, er bare, at vi ikke ser denne her gentagne ballade, som der har været i forbindelse med visse fodboldkampe.

Vi skal have en stor fodboldkamp i København den 12. maj, hvor FCK spiller mod Brøndby, og der kommer mange tilskuere. Der vil det være et problem, hvis der igen skal være 40 eller 50 eller 100 anholdte, som altså måske har kastet

med flasker eller tævet løs på hinanden. Det er ikke så meget de ballademagere, der slås med hinanden, men det er mere et problem for de frelige tilskuere, som gerne skulle have lov til at være der i fred, og som ellers måske bliver skræmt væk af de her ting.

Så vi håber altså, at regeringen vil komme med initiativer, der sikrer, at man kan gøre noget ved det her problem.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg takker for spørgsmålet. Jeg vil i besvarelsen af det næste spørgsmål komme ind på nogle af de tanker, der er på området, om, hvad vi kan gøre for at sikre, at fodboldbøller ikke møder op og ødelægger den store fodboldoplevelse, det er for mange at få lov at gå ind på et stadion.

Vi er fuldstændig enige om intentionerne, men for så vidt angår spørgsmålet om den her meldepligt, så er der altså noget, der tyder på, at det ikke er vejen frem. Men jeg tror, at vi hele tiden skal have fokus på at sikre, at det samarbejde, der er mellem politiet på den ene side og de relevante sportsorganisationer på den anden, fungerer så godt som overhovedet muligt, så man har en chance for at få sorteret dem fra, der åbenbart møder op ikke for at se fodbold, men alene for at lave ballade.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 15.30

Spm. nr. S 1835

18) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Vil ministeren tage initiativ til at etablere et register eller et »kontaktpunkt« over fodboldbøller i stil med det, man har i Storbritannien, Tyskland, Holland og Belgien med henblik på, at relevante myndigheder forud for en fodboldkamp kan udveksle informationer om »tilhængere«, der måtte udgøre en sikkerhedsrisiko før, under og efter en fodboldkamp?«

Peter Skaarup (DF):

Vi spørger så her efter en anden mulighed, som Dansk Folkeparti også over for den tidligere regering har slået til lyd for, men hvor det ikke rigtig er lykkedes at komme igennem med noget.

Det var sådan, at ifølge Berlingske Tidende den 16. september 2001 udtalte en repræsentant for Københavns Politi, at man netop havde ef-

terlyst et register – det er det, der ligger i spørgsmålet – over de værste hooligans, som hvert fodboldstadion kunne være udstyret med, for at man på den baggrund kunne sige: Dig vil vi altså ikke have ind her, for du har lavet ballade tidligere, og du har kastet med genstande i forbindelse med fodboldkampe eller lignende.

Der siger altså repræsentanten for Københavns Politi, at man har efterlyst et sådant register i mange år, og man siger, at med et register kan man endelig sætte ansigt på ballademagerne og samtidig få et overblik over, hvordan udviklingen er blandt de uheldige dele af klubbernes fanskarer.

Der har været nogle forhindringer på grund af registerloven om udveksling af sådanne oplysninger, men vi håber, at regeringen vil se positivt på det her.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Som det er hr. Peter Skaarup bekendt, har etableringen af et register over voldelige fodboldtilhængere tidligere været overvejet i forbindelse med drøftelserne blandt de politikredse, hvor superligaklubberne er beliggende.

Etableringen af et sådant register blev også sidste år drøftet i en styregruppe under Rigspolitichefen, og beslutningen blev, at man vil følge udviklingen på området og iværksætte de fornødne tiltag, hvis der viste sig at opstå behov derfor.

Rigspolitichefen har over for Justitsministeriet oplyst, at det fortsat er den politifaglige vurdering, at der ikke aktuelt er behov for etablering af et nyt registreringssystem eller lignende over fodboldbøller. Rigspolitichefen har samtidig understreget, at politiet nøje følger udviklingen, således at der kan iværksættes et særligt tiltag på området, hvis der opstår et behov.

Jeg vil derfor også gerne understrege, hvilket også fremgik af min besvarelse af det foregående spørgsmål, at der naturligvis allerede i dag er et tæt samarbejde og udveksling af information i forbindelse med den politi- og kontrolmæssige indsats ved fodboldkampe.

Hertil kommer, at Rigspolitichefen allerede i dag fungerer som nationalt fodboldinformationscenter og som center for international politimæssig informationsudveksling.

Så vil jeg gerne tilføje, at vi på rådsmødet for justitsministre, som afholdes i morgen og i overmorgen, skal drøfte et forslag vedrørende oprettholdelse af offentlig orden og sikkerhed i forbindelse med internationale fodboldkampe.

I forslaget lægges der op til, at der i de enkelte medlemsstater udpeges centrale kontaktpunkter, som netop kan anvendes til udveksling af oplysninger før, under og efter internationale fodboldkampe med henblik på, at vi opretholder den offentlige orden og sikkerhed. Dette er som nævnt helt i overensstemmelse med den funktion, som Rigspolitichefen allerede i praksis varetager i dag.

Jeg vil derfor også gerne tilkendegive over for spørgeren, at jeg på rådsmødet agter at tilslutte mig vedtagelsen af rådsafgørelsen, som vil udgøre endnu et vigtigt element i bekæmpelsen af fodboldhooliganisme, som vi bl.a. oplevede det under UEFA-Cup-finalen i København i maj måned 2000.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil sige tak for tilsagnet fra ministeren om, at det ser ud, som om der måske kan komme noget handling på det her område. Jeg vil dog sige, at jeg mener sagtens, at vi her i Danmark solo kunne indføre de initiativer, der er nødvendige.

Der har været flere uroligheder i forbindelse med danske fodboldkampe, og som jeg nævnte, har det altså været et politionske, i hvert fald nogle steder, at der var en ordening, så man kunne udveksle de her oplysninger mellem fodboldstadionerne.

Jeg vil opfordre ministeren til at tilslutte sig det initiativ, men hvis det ikke bliver til noget, så at sørge for, at det bliver til noget på anden vis, for det er vigtigt, at vi griber ind over for det.

Jeg vil godt høre ministeren, hvornår ministeren mener, at det her vil kunne få virkning, for det er noget, man slås med rundtomkring. Og jeg synes egentlig godt, at ministeren, når nu det ser ud til, at der kommer et initiativ på området, kunne sige her i dag, at hvis det af en eller anden grund ikke kommer til at virke, at vi så inden for dansk område vil komme med et sådant initiativ.

Jeg kan konstatere, at det i september 2001, da bl.a. Berlingske Tidende beskæftigede sig med sagen, var sådan, at ministerens parti, Det Konservative Folkeparti, sagde om det forslag, som Dansk Folkeparti kom med, at det var en rigtig god idé. Og den konservative retsordfører, hr. Helge Adam Møller, sagde, at den gruppe af fodboldtilhængere, der gentagne gange laver ballade, ikke skal have lov til at komme på fodboldstadion. Med et register har man muligheden for at sortere de værste elementer fra.

Man tilsluttede sig altså ideen. Derfor synes jeg, det er utrolig vigtigt, at der kommer skred i sagen, og jeg vil som sagt godt høre, hvornår det sker.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Som det fremgår af min besvarelse, er det altså politiets opfattelse i dag, at der ikke umiddelbart er behov for at etablere et register. Jeg tror, at det populært kan siges, at man nok har et ret grundigt kendskab til, hvad det er for typer, der laver balladen.

Der har jo også tidligere i Folketinget været stillet adskillige spørgsmål om en fodboldkamp mellem fodboldklubben AaB og fodboldklubben Brøndby, for så vidt angår nogle af de medlemmer, som laver ballade, og hvilke muligheder man har for at udelukke dem fra at komme ind og lave ballade på fodboldstadion.

Så jeg tror, at udgangspunktet må være, at der ikke p.t. er behov for det nationalt af den simple grund, at politiet og selvfølgelig også de berørte sportsklubber nok er meget godt inde i, hvad det er for typer, der laver balladen, og hvad man kan gøre for at forhindre dem i at ødelægge det for de mange.

Men hvad jeg mener, der er behov for, og hvad vi har tænkt at tilslutte os, er altså, at der bliver en bedre informationsudveksling på tværs af grænserne, fordi der bliver spillet f.eks. UEFA-Cup-kampe og andre kampe, hvor man ikke kan forvente, at det nationale politi og myndigheder har kendskab til folk, der kommer udefra: Hvad er det for typer, hvad har de til hensigt at gøre osv.? Derfor tror jeg, at der kan være en rigtig god grund til, at vi på fælleseuropæisk plan forsøger at tage et initiativ.

Jeg kan desværre ikke sige i dag, hvornår forslaget bliver ført ud i livet, af den simple grund at nu skal vi jo først ned og diskutere det på rådsmødet, og der vil jeg selvfølgelig lytte mig til, hvorvidt der er nogle, der har betænkeligheder ved det fremsatte forslag. Men jeg skal nok arbejde ihærdigt for, at det bliver gjort klart, at den danske regering står bag initiativet. Så må vi håbe, at vi kan få det ført igennem så hurtigt som muligt til gavn for alle, der gerne vil fredeligt ind at se fodbold.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil da sige, at vi som udgangspunkt er positive over for, at der kommer et initiativ. I forhold til internationale kampe vil jeg dog sige, at mig bekendt har der stort set kun været et problem

ud over den landskamp, vi havde sidste uge, som nok var lidt speciel, og det var en UEFA-Cup-finale mellem Arsenal og Galatasaray, hvor der var meget ballade.

Men det akutte, som jeg har hørt det, er jo det nationale problem med, at der f.eks. skal være en kamp her den 12. maj mellem FCK og Brøndby, hvor der er meget store fanskarer, hvor der er nogle voldelige elementer imellem, og hvor man er lidt på nakken af hinanden. Der skal ikke så meget til, før der kan ske en provokation. Og her er det så spørgsmålet, om det ikke er fornuftigt at lave et register, som klubberne kan bruge.

Vi skal være opmærksomme på, at det koster politiet utrolige ressourcer at deltage fra sidelinjen i en fodboldkamp som den og holde øje med, at de to grupper ikke kommer op at slås. Politiet har for øjeblikket 180.000 fridage til gode. Vil ministeren overveje og have det i bagehovedet, at det altså også er noget, der udløser utrolig mange fridage, hver eneste gang politiet må stille med 100-200 mand til en kamp som den?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige så meget, at jeg selvfølgelig har taget til efterretning, at Rigspolitchefen på nuværende tidspunkt har tilkendegivet, at det var den politifaglige vurdering, at der ikke var behov for etableringen af et system. Det tager jeg i hvert fald til efterretning. Jeg mener, at det må være dem, der bedst er i stand til at vurdere, hvorvidt der er behov for det.

Men som jeg også understregede i min første besvarelse, og det synes jeg skal stå fuldstændig klart, så understreger Rigspolitchefen, at politiet nøje følger udviklingen, således at der er en mulighed for at iværksætte særlige tiltag på området, hvis der opstår et behov. Dermed har jeg heller ikke udelukket, at vi kan komme i en situation, hvor de redskaber, vi bruger i dag, ikke er tilstrækkelige. Men som situationen ser ud lige nu, er der ikke noget, der tyder på, at det er nødvendigt.

Peter Skaarup (DF):

Men jeg siger tak for tilsagnet om, at ministeren overvejer det, og i tilslutning til det vil jeg sige, at det i hvert fald på det tidspunkt i september sidste år var politiets opfattelse, at der ville være god anvendelse for et register. Man sagde bl.a., at det ville være et godt analyseredskab, når de skulle beslutte, hvor mange mænd de ville sætte ind til de forskellige kampe, der er tale om. Hvis der var et register, kunne det måske gøre, at folk

kunne afvises, og at der så skulle lidt færre be-
tjente af sted, når der afholdes store fodbold-
kampe.

Kl. 15.40

I tilslutning til det her spørgsmål vil jeg godt
høre: Når nu ministeren siger, at der kommer et
initiativ på et rådsmøde, hvordan vil man så
løse de registermæssige problemer? Som jeg for-
står det, var et af de argumenter, som den tidli-
gere regering kom med for ikke at gennemføre
et register, at man ikke måtte føre et sådant regi-
ster på Århus Stadion, i Parken, rundtomkring i
landet, fordi det simpelt her er ulovligt ifølge
Registertilsynet.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren, om det
er noget, man har overvejet, og hvordan man vil
løse den situation, for vi skal jo ikke gøre noget,
der er ulovligt, men samtidig er det vigtigt at få
gjort noget på det her område.

Justitsministeren (Lene Espersen):

I forbindelse med behandlingen af det her for-
slag har det også været sendt til høring, og der
vil jeg gerne fremhæve, at Datatilsynet, og nu tal-
er jeg altså om det europæiske forslag, har be-
mærket, at udveksling af personoplysninger
skal ske i overensstemmelse med de relevante
nationale og internationale lovgivninger, og lige
præcis den formulering har den danske regering
lagt meget vægt på blev lagt ind.

Så det er altså ikke noget med, at vi begynder
at fravige de lovgivningsmæssige krav, som alle-
rede i dag er opstillet, men vi mener altså også,
at der er mulighed for inden for de lovgivnings-
mæssige krav, der allerede er på det her område,
at foretage en informationsudveksling mellem
landene.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Bortfaldne spørgsmål

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Spørgsmål nr. S 1785 og S 1786, der er stillet til
beskæftigelsesministeren af fru Mette Frederik-
sen, og spørgsmål nr. S 1840, der er stillet til so-
cialministeren af fru Karen Jespersen, er taget til-
bage af spørgerne. Spørgsmålene, der hermed er
bortfaldet, lød således:

Spm. nr. S 1785

Til beskæftigelsesministeren (16/4 2002) af:

Mette Frederiksen (S):

»Hvilke barselordninger har man i Sverige, Nor-
ge, Island og Finland?«

Spm. nr. S 1786

Til beskæftigelsesministeren (16/4 2002) af:

Mette Frederiksen (S):

»Hvilke regler i forbindelse med orlov og barsel
gør sig gældende for børn født før 1. januar
2002?«

Spm. nr. S 1840

Til socialministeren (19/4 2002) af:

Karen Jespersen (S):

»Vil ministeren forholde sig til besparelserne i
Frederiksborg Amt, der betyder, at fysisk og
psykisk handicappede, der arbejder på beskyttet
værksted, sættes ned i løn eller slet ingen løn
får?«

Skriftlig begrundelse

Af artikel i Ekstra Bladet den 18. april 2002 frem-
går det, at Frederiksborg Amt har fundet det
nødvendigt at spare 40 mio. kr. på socialområ-
det. Blandt andet har man valgt at spare på løn-
nen til fysisk og psykisk handicappede i beskæf-
tigelse på beskyttede værksteder.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 93:

Forslag til folketingsbeslutning om udkast til rammeafgørelse om den europæiske arrestordre m.v.

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 10/4 2002).

Forslaget sattes til forhandling.